

FERHAN ŞENSOY

ŞAHLAR
da
VURURLAR
FARSA FARSA

ŞAHLARI DA VURURLAR

Farsça Fars

FERHAN ŞENSOY

Ferhan Şensoy Yayınları
1982

BİRİNCİ BÖLÜM.....	6
I./ KABARE FASIL. NASIL? ÇOK SAÇMA.....	7
II/ ÖMER HAYYAM'IN BEKLENMEDİK DERDESTİ.....	9
III./ RIZA BEY'İN TAHTA ÇIKIŞI.....	12
IV./ VE MİNEL ACAYİP OYUN-ÜL-SADRENÇ.....	19
V./ TUTİ MUCİZE GUYEM NE DESEM ÇİK ÇİK ÇİK.....	20
VI./ KRALİÇE FEVZİYE'NİN MİSİR'IN YALOVASINA KAYMAKAM OLUŞU.....	23
VII./ DOLDU TAŞTI ŞARKISI.....	27
VIII./ ÖMER HAYYAM ÖLELİ ŞEŞÜSE ASIR NİHAN OLMUŞ DİĞDEDEN.....	28
IX./ HADİ GENE İYİSİN HASAN HÜSEYİN.....	33
X./ DUL KALINCA ŞAH RIZA ŞARKISI.....	36
XI./ PEKİ NİYE TUTUKLANMIYOR BU OLİGARŞI?.....	37
XII./ SÜREYYA'NIN KURBAĞA TESTİ OLUMSUZ.....	41
XIII./ UMUDUMUZ MUSADDIK ŞARKISI.....	44
XIV./ YIL 1955 İSVİÇRE'NİN ZERMATT KENTİ.....	45
XV./ RIZA BEYİN ENKAZ DEVRALIŞI.....	47
XVI./ SELVİ BOYLU SÜREYYA ŞARKISI.....	50
XVII./ RIZA BEYİN CANI SIKILIPDURU.....	51
İKİNCİ BÖLÜM.....	55
XVIII. / FARAH DİBA ŞARKISI.....	56
XIX./ ÇALDIRAN-ÜSKÜDAR BİR İKİ.....	57
XX./ MERCİDABIK RİDANİYE ŞARKISI.....	63
XXI./ MÜHİM ADAM ŞU KENEDY VESSELAM.....	64
XXII./ KERP TAKIMI SARAYIN ÖNÜNÜ TACİZ EDİYOR ya da OLAĞAN ŞEYLER. .68	
XXIII./ŞAHİN FAZİLET MÜCADELESİ.....	69
XIV./ İSFAHANLI DOKUMA İŞÇİLERİ ŞARKISI.....	71
XV./ RIZA BEYİN KÂBUSU: AYETULLAH HUMEYİNİ.....	72
XXVI./ DÖNDÜ PERVANELER ŞARKISI.....	74
XXVII./ DİPLOMAT EFRUZ FİRUZİ'NİN SİYASAL TAVRI.....	75
XXVIII./ KERHANESİZ BİR TAHRAN.....	77
XXIX/ VARSAYALIM CENNET VAR.....	81
XXX./ ACEM KÜRDİ POLKA.....	84

KİŞİLER:

Savak'tan Behruz Tebarü
Ömer Hayyam
Sözcüment
Taçcıbaşı
Şah Rıza Pehlevi
Kapıkulu Şirzat
Saray Nazırı Nevru
Prenses Eşref
Tahran Kasabı Ali Üveyi
Müze mesuliyetlisi Gaffar
Tudeh'ten Rufai
Fraksiyon Nusret
Sergardıyan
Saray kapıcısı Hasan Hüseyin
Mefaret Teyze
Yusuf
Züleyha
Kraliçe Süreyya
C.I.A. Başkanı Allen Dulles
Prens Rıza
Farah Diba
Müderris Meşhedi
Nöbetçi
Humeyni
Efruz Firuzi
Boyacı Hasso
Boyacı Hüso
Zebani

BİRİNCİ BÖLÜM

I./ KABARE FASIL. NASIL? ÇOK SAÇMA

.- Gibi yapanlar, kadınlı erkekli kara çarşafa bürünmüşler, bir köşede kümelenmişlerdir ki en beklemedikleri anda ışık yanar, kabare fasıl başlar.-

Herkes bilir az biraz
Mefailün Failün
Şiraz'da vardır kiraz
Failatün Failün Failatün tiyatro.
İmama yok itiraz
Mefailün Failün
Adamda sakal beyaz
Failatün Fanatik Failatün Fanatik

.- Çarşafların altından tefler, ziller çıkar.-

Cüm çak çiki çak çiki çiki çak
Cüm çak çiki çak çiki çiki çak

Şah Rıza kılmaz namaz
Mefailün failün
Kafiyesi zor biraz
Failatün Failün
Kafiyesi zor biraz
Pilâv üstü kuru az
Şah Rıza kılmaz namaz
Fuhuştan vakti kalmaz
Failatün tenasül Failatün tenasül

Cüm çak çiki çak çiki çiki çak
Cüm çak çiki çak çiki çiki çak

Sustu şehri-ül Mahabbad Sustu şehri-ül Mahabbad
Dindi birden muhabbet Dindi birden muhabbet
Failatün bilfiil Tüfekler kan kustular
Tüfekler kan kustular Tüfekler yorulcular
Cinayetden failen Cinayetden failen

Cüm çak çiki çak çiki çiki çak
Cüm çak çiki çak çiki çiki çak

Bir limandır Abadan
Mefailün Failün
Petrol akar borudan
Failatün petrolün Failatün sömürge
İngiliz gemisine
Mefailün Failün
Ucuz petrol zuladan Coca-Cola failün Coca-Cola failün

Cüm çak çiki çak çiki çiki çak
Cüm çak çiki çak çiki çiki çak

Nerde petrol orda dur
Mefailün Failün
Gâvura benzin gerek
Failatün Failün
Gâvura benzin gerek
Acem sana ne gerek
Senin kendi petrolün?
Acem sana ne gerek
Senin kendi petrolün?
Failatün en-gerek!

Cüm çak çiki çak çiki çiki çak
Cüm çak çiki çak çiki çiki çak

İran'da bir yangın var
İtfaiye Failün
Faili belli değil
Failatün Failün
Faili belli değil
Herkes tutuklanıyor
Mefailün Failün
Sebebi belli değil
Failatün faşizma Failatün çok saçma.

II/ ÖMER HAYYAM'IN BEKLENMEDİK DERDESTİ

.- Savak'tan Behruz Tebarüz, kara çarşaf içinde bir köşeye sinmişken, Ömer Hayyam sağdan girer.-

BEHRUZ - Hişşşt!

HAYYAM - Mana mı hişşşt edirsən?

BEHRUZ - Yok mobana! Sen kimsen kim, geceyarısı düşesi dübeş geçe, bilâperva Pahlavi Meyda-nı'nda dolaşırsən? Arz-ül hüvviyet! Beyân-ül durum-ül vaziyet! İsmiñ nedir?

HAYYAM - Sizden mana karşı tebarüz eden bu samimiyet nedir?

BEHRUZ - Evvel sual men sormuşem, ismiñ nedir?

HAYYAM - Ömer.

BEHRUZ - İsm-ül sülâle?

HAYYAM - Hayyam.

BEHRUZ - Edresen nedir?

HAYYAM - Zâtıâlinizi ne ilgilendirir?

BEHRUZ - İlgilendirir kim sormuşem, ve minel cevap!

Pahlavi, Cadde-ül Şah Rıza, Ali Rıza sokak, Musaddık çıkmazı, Şehinşah apartmanı, numara penç, daire yek... Hattâ negatif yek, çün menem ev yek kat yerin altında.

BEHRUZ - Yerin altında ha? Yeraltı faaliyeti ha?

HAYYAM - Anlamamışem.

BEHRUZ - Men anlamışem. Sen ne iş ilen iştigal?

HAYYAM - Kunduracıyem.

BEHRUZ - Hem kunduracısen hem şahımıza mugayyir robaiyat yazarsen ha?

HAYYAM - Men mi?

BEHRUZ - Yok moban! Sen Ömer Hayyam değil misen?

HAYYAM - He, menem.

BEHRUZ - (koynundan bir rubaiyat çıkarır) Mu robaiyatı sen yazmamış mısın?

HAYYAM - Men robaiyat mı yazmışım?

BEHRUZ - Mana numara yapma, manlat monuş, möyle!

HAYYAM - Yahu men anlatmışım, men dinlemişim, mendeni z mavallı mir kunduracıym kendi guşemde gizli pence yapirem.

BEHRUZ - Hem de gizli yaparsen ha?

HAYYAM - Valla gizli isteyene gizli yapirem, şir-i pençe isteyene aynen şir-i pençe yapirem.

BEHRUZ - Demek munlardan başka şiirlerin de var ha?

HAYYAM - Menem şiirim miirim yok, şir demişim... Ormanların kralı şir var ya, tarihte Şir Yürekli Rişar var ya...

BEHRUZ - Demek aranızda mir de Rişar var, kökü ecnebide faaliyet ha?

HAYYAM - Makiniz tarihi mir yanlışlık oluyor, mendeniz Nişabur diyarından Abu Hafs Ömer ebn-e Ebrahim Gıyaseddin Khayyami'yem.

BEHRUZ - Ebne misen?

HAYYAM - ...? Estağfurullah, henüz denememişim... Yahu, ebn-e Ebrahim Gıyaseddin Khayyami.

BEHRUZ - Ebrahim mi ebne?

HAYYAM - Mana mak, Ebrahim benim pederem, ebne olsa men olmazem.

BEHRUZ - Anlamışım. Gıyaseddin ebne!

HAYYAM - Ebne yok. Ebne mebne yok, ebneliğin âlemi yok, benim arkadaşler mana mısaca Ömer Hayyam diyeler.

BEHRUZ - Milirem. Sen Ömer Hayyam nâmyla İran'da bölücülük faaliyetlerinde bulunan mir maceraperestsen.

HAYYAM - Men mi?

BEHRUZ - Sus. Herşey elimize geçmiş mulunuyor. Munu sen yazmamış mısın? (rubaiyatı açar, ordan okur);

Leb der leb kuze bordem ez gayet az

Tâz'u talebem vâste-ye omr'e derâz

Leb men nehâde goft berâz

Men hemço to budem ve mey ve bamen saz.

HAYYAM - Müzel. Mayet arabesk de, ne demek?

BEHRUZ - Bre sen farisi değil misen? Farisi milmez misen?

HAYYAM - Pes kim, icâb-ül rol, men de farisi miriyem, men mecburen anlamış olabilirem, meğer kim (seyirciyi gösterir) ecnebi türkler seyrediyorlar, mir de anlar için mürkçesini möylesen?

BEHRUZ - Mekâla meşşoleşsek,

Şarap testisini diktim kafama dün
Testi ile dudak dudağa görüştüm
İçmene bak, dedi testi, eskiden men de şah idim
Öldüm, gömüldüm, ilkin toprak, aniden testi oldum.

HAYYAM - Enfes-ül mua am!

BEHRUZ - Enfes-ül mua am ha? İte bak ite, yazman mir suç, beğenmen pek mir suç!

HAYYAM - Munu men mi yazmışem?

BEHRUZ - Sus. Men senin kim olduğunu milirem.

HAYYAM - Makat, men sizin kim olduğunuzu bilmerem.

BEHRUZ - Men Savak'tan Behruz Tebarüz, ikrar eyle Ömer, miz martaval yemezüz.

HAYYAM - Meğer kim Savak mensubusunuz, men mecburen memnun olmuşem, benim ismim Ömer, ism-ül sülâle Hayyam, makat men roabiyat mobaiyat yazmamışem, yazabilemezem, çün men okuma yazma milmezem, kara cahilem.

BEHRUZ - Mu robaiyatın üstünde niye Ömer Hayyam imzası var peki?

HAYYAM - Var mı?

BEHRUZ - Mu ne mu?

HAYYAM - Mallahallah, hangi ebne atmış? Menem imzam henüz icâd edilmedi, men imdilik parmak basırem.

BEHRUZ - Yani ya senin ismin Ömer, ism-ül sülâle Hayyam, makat sen Ömer Hayyam değilsen öyle mi? Hem de gizli yapar imişsin şiirli pençeyi... Sen pek fena hakettin penç öğün işkenceyi... Yürü! (seyirciye) Men munu mahzene indirem, Ömer mahzende yıllansın.

III./ RIZA BEY'İN TAHTA ÇIKIŞI.

.- Sağdan Sözcüment, soldan yaşlı Taçcibaşı girerler.-

SÖZCÜMENT - Yıl 1941 mevsimlerden sonbahar
Manyak Hitler dayanmış ya Kafkas'a
İşte size bir nevi sebep-i müzakere
Toplandı gene sacayak:
Çörçil, Stalin, Ruzvelt
Tahran'da bir akşamüstü,
Sebayi düyü penç geçe

KORO - Sebayi düyü penç geçe
Sebayi düyü penç geçe

TAÇCIBAŞI - Ol zamanlar şahımız Şehinşah Ali Rıza Han, kavaslıktan şah olma. Mir
Cuma akşamı penç yüzölü askerle saldırıyor saraya. Kaçar ailesi kaçıyor. Gülistan
Sarayı'ndan çıkıyor bir aile, Gülistan Sarayı'na giriyor bir aile, sebayi düyü penç geçe.
Baba Rıza madem Şah oldu ya, bir şeyler yapmak gerekli, hadi diyor, başarımın başı
batılılaşma hamlesi. Ve fakat patlamasın mı İkinci Harb-ı Umumi, kader utansın.
Manyak Hitler dayanmış Stalingrad kapısına, Kafkas elden gidiyor, durum müttefiklerin
İran'ı hiç değilse savaş boyu işgalini gerektirir mahiyette, fakat Baba Rıza nuh diyor,
peygamber demiyor, oysa Hazreti Nuh peygamberdir.

SÖZCÜMENT - Bakıyorlar direniyor ihtiyar Rıza diyorlar, bize lâzım toy bir Rıza. Hani
bunun bir oğlu vardı ya, okuyordu Ekol dö Roz'da. Gelsin o şah olsun İran'a. Nasılsa
onun da adı Rıza.

Müttefikler gülüştü
Tahran'da bir akşamüstü...
İran'da şah değişti
Tahran'da bir akşamüstü
Sebayi düyü penç geçe

KORO - Sebayi düyü penç geçe
Sebayi düyü penç geçe

SÖZCÜMENT - Haybeden bir sebeptir Hitler'e karşı koymak
Amaçtaki gaye acemin petrolüne yumulmak
İran'da petrol bulunmuş civanım
Acemin halısında morcivert yangın

KORO - Sebayi düyü penç geçe
Sebayi düyü penç geçe

TAÇCIBAŞI - Rıza rıza gösterip küffarın oyununa
Rıza razı olarak İran'ın işgaline
Taç giyiyor törenle, debdebeyle

KORO - Sebayi düyü penç geçe
Sebayi düyü penç geçe

SÖZCÜMENT - Ey ahaliyat-ül umumi, bugün burada bu anda Veliahtımız taç giyerek
olacak Şah Rıza
Bu bir sebep-ül bayramdır, herkes sevin sin Halka şeker dağıtılacak, yensin, emilsin!

.- Şah Rıza girer, kloset tahtına oturur. Taçcıbaşı tacı başına koyar. Rıza tacını düzeltir.-

SÖZCÜMENT - Gitti Rıza geldi Rıza
Bu Rıza başka Rıza.

.- Rıza'nın bir el hareketiyle Sözcüment ve Taçcıbaşı çıkarlar. Rıza bir an yalnız kalır,
tahtına daha bir yerleşir. Şirzat girer.-

ŞİRZAT - Ekselans, Prenses Eşref şeref veriyorlar.

RIZA - Mermesinler!

ŞİRZAT - İçeri almıyem mi?

RIZA - Miraz meklesin, men murada memleket yönetirem, helâ beklemirem, Saray Nâzırı
Hıyar Nevruz'u beklerem.

ŞİRZAT - Sayın Hıyar Nevruz Bey, kapıda hıyar gibi bekliyorlar.

RIZA - Niye girmiyorlar?

ŞİRZAT - Men sokmazem.

RIZA - Miçün?

ŞİRZAT - Melkim daha evvel Prenses Eşref ilen görüşmek istersünüz, nerden
bilebilirem? Bilebilemezem. Men manyak mıyem, her geleni içeri salıverem, durup
dururken canımdan olem? Ol zaman ne yaparem, gelirem soraram... Kafayı çalıştırıp
kelleyi kurtarırem.

RIZA - Mudala... Maptal... Bilâ-zekâ herif! Merhal Nevruz'u duhul eyle! Siz de mu arada
sarayın mahzenine inin, sizi kurşuna dizesinler!

ŞİRZAT - Teveccühünüz ekselans, lâkin benim için harcanacak kurşuna yazık...

RIZA - Hımm... Ol zeman sen git kendini sarayın damından at!

ŞİRZAT - Maşüstüne ekselans ve fakat sarayın önünü kana bulamaktan imtina ederem.

RIZA - Niye öne atlıyorsun uyanık, arkaya atla!

ŞİRZAT - Arka taraf taş değil, mallah korusun ya ölmez kurtulursam?

RIZA - Meki, m'affettim! Merhal Nevruz'u duhul eyle!

ŞİRZAT - Allah rıza olsun ekselans! (dışarı) Nevruz! Tıkılınz!

.- Nevruz el pençe girer, Şirzat çıkar.-

RIZA - Maşlatma ekselansına, New-York meselesi n'oldu?

NEVRUZ - Meşgul olurem ekselans, işin üstündeyim ekselans, telefon ilen görüşmüşem ekselans.

RIZA - Eee?

NEVRUZ - Maalesef olumsuz cevap almışem ekselans!

RIZA - Nasıl olur? Miçün? Mir işi halledemiyorsunuz, söylemişem kaç para ise vericem.

NEVRUZ - Sorun ekonomik değilmiş ekselans.

RIZA - Ne konomikmiş?

NEVRUZ - Söz konusu Ava Gardner, evliymiş ekselans.

RIZA - Evli olsun, mence mir mahsuru yok.

NEVRUZ - Kocasınca mir mahsuru varmış ekselans.

RIZA - Mallahallah, munda mir şey yok, men kadını mir süre sarayımızda misafir edicem.

NEVRUZ - Maalesef kocası munu mahsurlu muluyormuş ekselans...

RIZA - Mallah kahretsin, mir işi halledemez oldunuz.

NEVRUZ - Maşka mir artiz hatun şey yapsak ekselans...

RIZA - Mana ne mana ne, men Ava Gardner'i isterem.

NEVRUZ - İtalya'da Sofia Loren deyu bir kız var imiş, yeni yetme. İlk filmini çeviriyor imiş, (fotoğrafını çıkarır) makin tam ağzınıza lâyük.

RIZA - (fotoğrafı alır) Hımm'ilginç... Neymiş adı?

NEVRUZ - Sofia Loren ekselans!

RIZA - Sofia...Sofia... Merhal Sofya Müyükelçisini arayın... Yani Roma müyükelçisini arayın, mu işi mağlasın... Eğer mu işi de mağlıyamaz isen yaşaman için hiçbir sebep kalmaz bilâ-zekâ herif!

NEVRUZ - Maşüstüne ekselans, velâkin mu işin mu akşama biteceğini sanmazem.

RIZA - Niye mu akşam olmuyormuş Sofia? Min benim teyyareye, vınn Roma... Al kızı gel..

NEVRUZ - Teyyare ilen dahi gitsem, Roma elçimizin Sofia'yı bulması, ikna etmesi, kızın pasaport işlemleri...

RIZA - Pasaporta ne lüzum canem? Al kızı, at uçağa, in sarayın mahçesine.

NEVRUZ - Pasaport İran'a girebilmesi için değil, İtalya'dan çıkabilmesi için gerekli ekselans. Mussolini pasaport işlerini çok sıkı tutar imiş.

RIZA - Faşist mezemenk! Şu Mussolini ayısı mir türlü benim gibi mümanist olamadı... Sofia bu gice gelebilsevdı pek iyi olur idi, özümü canavar gibi hissederem.

NEVRUZ - Ol zeman size bu gice için başka mir hatun hazır edelim ekselans.

RIZA - Edelim...Edelim... Bu gice kimi edelim?

NEVRUZ - (kötü kadınlar katalogu çıkarır) Buyrun katalogdan seçin ekselans!

RIZA - Kaldır! Bıktım senin şu paspal karılardan... Geçen akşam yemekte masanın öbür canibinde oturan pembe tuvaletli hatun kim idi?

NEVRUZ - Gulam Şirazi'nin zevcesi.

RIZA - Gulam Şirazi kim?

NEVRUZ - Ol hatunun zevci.

RIZA - Anı anladık hıyar-ül âlâ, mu herifin ol hatunun kocası olmaktan maşka mir hususiyeti var mı?

NEVRUZ - Ne kadar lâtifeşinassınız ekselans, Gulam Şirazi mizim Maarif Vekilimiz.

RIZA - Öyle mi? Mallahallah... Men kendisiyle hiç karşılaşmış mıyem?

NEVRUZ - İlâhi ekselans, her cumartesi kabine toplantısında görmüş olmanız lâzım...

Gulam Şirazi'yi...

NEVRUZ - Nereye?

RIZA - Şiraz'a gönderin... Boş oturduğu yeter şahsiyetsiz mezemengin. Zevcesini bu gice saraya davet edin, ana pembe odayı hazırlatın, pembe yakışıyor hasbaya... Velâkin öbür akşam ol italyanı isterem. Neydi adı?

NEVRUZ - Sofia Loren, ekselans.

RIZA - Sofia... Sofia... Ava Gardner de benim mıçımı yesin... Mamafih, Ava Gardner işini

mağlıyamıyan müyükelçiyi..

NEVRUZ - Nereye?

RIZA - Merkeze alın, yerine daha mezemenk ruhlu mirini tâyin eyleyin.

NEVRUZ - Not etmişem ekselans, müsade-ül şahanenizle... (çekilir)

RIZA - Müsaade benim... (peşinden) Nevruz, memlekette n'olup biter, yaramaz mir şey

NEVRUZ - (çıkarken geri döner) Yaramaz mir şey yok ekselans. Azerbeycan'da Cafer Pişevari nâm bir serseri ayaklanma çıkarmış, muhtariyet ister imiş... Men de kendisini...

RIZA - Nereye?

NEVRUZ - Cehenneme muhtar tâyin eyledim ekselans.

RIZA -İyi etmişsen. Maşka?

NEVRUZ - Maşka yaramaz mir şey yok ekselans.

RIZA - Meki. Miktirol mit!

NEVRUZ - (temenna ile çekilir) Teveccühünüz ekselans!

.-Nevruz çıkarken onu iterek Prens Eşref girer.-

EŞREF - Reza! Mu ne rezalet!

RIZA - Muyursunlar hemşirem, gene mi mir rezalet olmuş?

EŞREF - Men kapıda mekletilemezem, hem de Hıyar Nevruz yuzundan.

RIZA - Muhterem hemşirem çok önemli mevlet işleri mörüşüyorduk.

EŞREF - Mevlet işleriymiş, mezevenk Nevruz ile haftalık karı siparişi mörüşüyordunuz. Mana yalan söyleme Reza, alırım ayağımın altına.

RIZA - Mutedil ol hemşirem, sana itidal yaraşır.

EŞREF - Mana mak Rıza, mu Fevziye'yi merhal boşıyacaksın.

EŞREF - Daha ne eylesin? Menim mor tuvaletin aynından konfeksiyon eylemiş.

RIZA - Mak sen! Men de kendisinden memnun değilim, boşamak tarafgiriye, velâkin ağabeyi Kırıl Faruk'tan çekinirem.

EŞREF - Ne var imiş Faruk'tan çekinecek? Karı senin keyif senin, boş dersen boşarsen.

RIZA - öyle deme Eşref, mu Faruk siyah gözlük takıyor, adama pis bakıyor... Ayı gibi mir herif. Mir yumrukta devirir kafasını mozanı ve kafasını mozabilir kızkardeşinin dul kalması.

EŞREF - Hiç de bile, Faruk pek centilmen adamdır, munu hoş karşılar.

RIZA - Karşılamaz ise karışmazem.

EŞREF - Sen karışma men hallederem.

RIZA - Halledemez isen karışmazem

EŞREF - Tamam karışma! Men kadınam, hallederem.

RIZA - Mikkat et Eşref, mu durum İran ile Mısır'ın arasını açabilir, hatta mu Faruk benim ağzıma mıçabilir.

EŞREF - Mıçabilemez. Mira z cesaretli olası. Mu kadar evham ilen değil memleket, apartman yönetilmez... Halkın durumu felâket-ül âlâ! Azerbeycan ayaklanmış, mu gidişle seni alaşağı ederler, menden söylemesi.

.- Eşref satranç tahtasında bir piyon sürer.-

RIZA - Azerbeycan'dan mana ne zarar gelir, men de sürerim mir piyon, olur miter.

.-Rıza bir piyon sürer.-

EŞREF - İş piyonla kalsa iyi, filler şahı tehdit edip durur.

RIZA - Hangi cenahtan?

EŞREF - Şol cenahtan.

RIZA - Eee, ne yapabilirem?

EŞREF - Ne yapsan faidesüz, senin mat olman kader gibi görünür. Mak!

RIZA - Çok sıkışır isem veririm veziri gider.

EŞREF - Vezir verilmez, anı verir isen sıra sana gelir.

RIZA - Ee ne yapabilirem?... Şuraya gelirem. Hayır gelebilemezem... Şunu alırem...Hayır alabilemezem... Allah kahreyleye, niye men onlara hiç şah çekemezem?

EŞREF - Ne şah çekmesi Reza! Oyun mitti... Mat oldun!

RIZA - Men mat olmazem. Oyun mitmez. The satranç mast go an! Rok yaparem.

EŞREF - Mok yaparsen! Ney ilen?

RIZA - At ilen.

EŞREF - At ilen rok yapılabilemez.

RIZA - Men yaparem. Mu rızacengi z rok. Mundan kelli satrançta at ilen de rok yapılagele!

RIZA - Sanki pederimiz satranç mı milir idi?

EŞREF - Pederimiz hiç değılse senin gibi vükelâ değıl idi, memleketi tavla ile idare eyledi.

RIZA - Men öyle banal oyunlar oynamazem. Murası Gülistan Sarayı, Şeşbeş Osman'ın

EŞREF - Mana vükelâlık eyleme Reza, alırım ayağımın altına.

RIZA - Özür dilerem hemşirem, velâkin benim gururum ilen oynarsen, men mu memleketin şahiyem!

EŞREF - Mir hata yapacaksın, olan benim prensesliğime olacak, mıçarım senin şahlığına!

IV./ VE MİNEL ACAYİP OYUN-ÜL-SADRENÇ

SÖZCÜMENT - Garip oyun şu satranç
Önde piyonlar durur utangaç
Fonda vezir sanki zangoç
Şahlar zulada dururlar berdaim güleç
Ve minel garaib oyun-ül-sadrenç

Cüm çak çiki çak çiki çiki çak.

Sağını kollasan soldan bir atak
Arkaya tükürsen şah Önünü sallasan düşmana çarpacak
Cüm çak çiki çak çiki çiki çak
Herkesin görevi şahı korumak
Şaha görev kalmamış, adam ne yapsın
Şah alınmıyor, şah verilmiyor
Savaşlarda kumandanlar öldürülmüyor

Cüm çak çiki çak çiki çiki çak

Piyonlar şahı koruyor
Şahların kibiri bu yüzden işte
Piyonlar sürekli iki ateş arasında
Piyonlar halk işte
Ama bilmiyor ki şahlar
Piyonlar olmasalar
Şahlar mat olurlar.

V./ TUTİ MUCİZE GUYEM NE DESEM CİK CİK CİK.

-. Ortada bir elektrikli sandalye, sandalyenin sağında Ömer Hayyam, solunda Ali Üveyiz, Hayyam bu garip sandalyeye bakmaktadır.-

ALİ ÜVEYİZ - Otur!

HAYYAM - ...?

ALİ ÜVEYİZ - Otuuur!

HAYYAM - Munun meresine oturuluyor? önden mi giriliyor? Men mi gullanıcam? (oturur) Mana mak, benim ağır vasıta ehliyetim yok! Munun mir numara müyüğü yok mu?

ALİ ÜVEYİZ - (sırtarak, cereyan verecek düğmeye basar) Zamanla açar! (bir kaç ke basar düğmeye, cereyanın kesik olduğunu anlar, sinirlenir) Mallah kahretsin, gene ceryan kesik! Bari muranın ceryanını kesmesinler de ağız tadı ile mir işkence yapalım kardeşim! Neydi senin ismin? Ömer Maymun mu?

HAYYAM - Yok Ömer Gergedan! Hayyam... Hay-yam!

ALİ ÜVEYİZ - Ney?

HAYYAM - Horasan'ın Ha'sı... Azerbeycan'ın A'sı... Süreyya'nın duble Y'si... Ananın A'sı... Ma-habbad'ın M'si.

ALİ ÜVEYİZ - Meki niye gelmişsen muraya?

HAYYAM - Fuzulen makinayı işgal etmeye!

ALİ ÜVEYİZ - Sana suçunu sormuşem.

HAYYAM - Milmezem.

ALİ ÜVEYİZ - Mana saflık taslama, men adamın mözünü oyarem, tınmaklarını sökerem, iki parmak atar ciğerini alırem.

HAYYAM - Moperatör müsünüz?

ALİ ÜVEYİZ - Mir nevi... Murda sualleri men sorarem, senin işin ve minel cevap. Söyle ne suç eylemişsen?

HAYYAM - Heç bir suç eylememişem, mir gece Pahlavi meydanından geçerkene ansızın tutuklanmışem.

ALİ ÜVEYİZ - Miçün Pahlavi meydanından geçmişsen?

HAYYAM - Yahu benim evimin yolu oradan geçiyor, Şattülarap'dan dolaşacak değilim ya.

ALİ ÜVEYİZ - Haklısın.

HAYYAM - Haklıym elbet.

ALİ ÜVEYİZ - Akıl istemezsem, sualime cevap eyle, suçunu mitiraf et!

HAYYAM - Suçumu z gunduracı olmak zahir, çünkü men gunduracıyem, munu söylemişem, ismimi söylemişem, pat tutuklanmışem.

ALİ ÜVEYİZ - Hiç mir teşkilâta mensup değil misen?

HAYYAM - Mensubem.

ALİ ÜVEYİZ - Hah şöyle... Söyle çabuk hangi teşkilâta mensupsen? Aceleciler'den misen?

HAYYAM - Menem hiç mir acelem yok.

ALİ ÜVEYİZ - (tokat gösterir)

HAYYAM - Mizim teşkilâtımı z Teşkilât-ı Umumiyyeyi Gundura. Genel maşkanımı Ebrahim Yahşises. Slogan-ül ideal; ayağında espadril, yar gelir içe içe!

ALİ ÜVEYİZ - (tokat atar) özüm ile dalgamı geçirsen?

HAYYAM - Estağfurullah, velâkin muttasıl tokat sevmezem.

ALİ ÜVEYİZ - Men sana hangi gizli teşkilâta mensup olduğunu sormuşem.

HAYYAM - Hiç mir gizli teşkilâta mensup değilim.

ALİ ÜVEYİZ - Mana mak Ömer Hayyam, yıllardır murada sorgu sual eylerem, men suçluyem, diyenini görmemişem, men hain-i vatanım diyenine çatmamışem. Meğer kim bunca adem bi-günah, miçün hepsini mapsedivoruz? Manyak mıy z ulan miz? Kime sorsan suçsuz, herkes meygamber. Mırak mu ayakları, monuş, mitiraf et. Momünist misen?

HAYYAM - Men anlamışem: siz meni mühim mir zat ilen karıştırupsuz. Men momünist olacak kader akıllı değilim, kara cahilem.

ALİ ÜVEYİZ - Tamam işte, akl-ı selim sahibi mir adam momünist olmaz, senin gibi mapulcular momünist olur.

HAYYAM - Mapulcu değilim, gunduracıyem.

ALİ ÜVEYİZ - Mana mak Ömer Hayyam, benim ilen inatlaşma. Eğer kim konuşmamakta ısrar eylersen, men sana manikür pedikür yapmak mecburiyetinde kalabilirim. Anın içün, ister isen, meni de yorma, sen dahi elden ayaktan olma, datlı datlı anlat, mitiraf et. Teşkilâtınız kaç kişi? Merkez-i umumiyeniz neresi?

HAYYAM - Yahu men anlatmışem, men dinlemişem. Sankim konuştuğum kuşdili, tuti mucize guyem, ne desem cik cik cik.

ALİ ÜVEYİZ - Ney mu? Marola mı?

HAYYAM - Mevet, marola... Mir marola dahi var: Tuti mucize guyem ne desem lâf değil, rakıya zam geliyor anasonu saf değil!

ALİ ÜVEYİZ - Ne demek ulan rakının anasonu saf değil?

HAYYAM - E öyle, koyuyorsun suyu, me yazlanmıyor.

ALİ ÜVEYİZ - Sen şahımıza karşı mısın?

HAYYAM - Estağfurullah, men şahımızdan memnunem, men tekele karşıyem.

ALİ ÜVEYİZ - Tuti mucize guyem ne desem anason ha? Ayağında espadril ha? Espanyol Momünist Partisi'ne mi mensupsen?

HAYYAM - Anlat anlat heyecanlı oluyor!

ALİ ÜVEYİZ - Mana mak, mana Tahran kasabı Ali Üveyiz derler, men adamı keserem, parça parça ederem, ciğerini alır şu tarafa korem, pırzolalarını alır bu tarafa korem, kuşbaşı kuşbaşı doğrarem, postunu alır İran Hava Kurumu'na göndererem.

HAYYAM - Kurban bayramınız mübarek olsun.

ALİ ÜVEYİZ - (çok sinirlenir) Ceryan gelsin men sana bayramı gösterecem, ışıklı mışıklı bir bayram yapıcam sana... Monuş ulan, mitiraf et!

HAYYAM - Vallahi milmem ki ney söylesem? Ney söylesem içinde mir suç bulursen. Evvel söylediğimin cezasına razıyem, munda kelli konuşmazem... Söz gümüşse, sükut karaborsa! Allahtan ceryan namevcut!

VI./ KRALİÇE FEVZİYE'NİN MİSİR'İN YALOVASINA KAYMAKAM OLUŞU

.- Saray Nazırı Nevruz, müzenin önünden geçerken bir de bakar ki müzenin kapısı açık, müze mesuliyetlisi Gaffar gaip.-

NEVRUZ - Gaffar...Gaffar! Neredesen?

GAFFAR - (girer) Muradayım, me var?

NEVRUZ - Lan oğlum Gaffar, sana ne söylesem mir kulaktan girdap, öbür kulaktan fayrap. Murdan mir dakika zayı olmayacaksın.

GAFFAR - Miliyoruz.

NEVRUZ - İmdi şahımızın müzeye ineceği tutsa, kim tutar tutar, şahımızın neyinin ne zaman tutacağı belli mi olur? Mir geliyor makıyor, müzenin kapısı fora, Gaffar gaip!

GAFFAR - Gaip değilim. Aha muradayım. Teşâşüre gitmişem, penç dakikada gelmişem.

NEVRUZ - Teşâşüre gitmeyeceksen.

GAFFAR - Müze'nin ortasına mı abdest eyleyem?

NEVRUZ - Men bunu duymamış olem. Tarihimizin taş-ül mihengi olan bu müze hakkında möyle konuştuğun üst katta mir duyulursa, ki mermerin kulağı vardır, duyulur, duyulunca n'olur, sana dar gelmeyecek mir darağacı mulunur.

GAFFAR - Sen benim maşımın melası mısın? Teşâşüre gitmeyeceksen ne demek? Teşâşür eyleme, mekle, kana karışsın mefat eyle, öyle mi?

NEVRUZ - Sen teşâşürdeyken şahımız murdan geçse, mefat edeceğin garanti.

GAFFAR - Melkim geçmez! Teşâşür eyleme z isem mefat edeceğim tıbben garanti. Teşâşürden mefat eyleyeceğime müzede mulunmamaktan mefat eylerem daha iyi... Teşâşür eyleme! Solunum eyleme! Men mapus muyem ulan mu müzede?

NEVRUZ - Gaffar sözlerine dikkat edesen, mermerin kulağı vardır, karışmazem!

GAFFAR - Mermerin kulağı olabilemez, senin kulağın ve dahi ağzın vardır, gider meni yukarıya espiyon eylersen, meni asarlar, ama men de bunu senin yanına bırakmazem.

NEVRUZ - Sen öldükten sonra mana ne zararın ola?

GAFFAR - Menim ölüm dirimden tehlikelidir, sen möyle mülayim durduğuma makma, uyuz atın tekmesi pek olur. Her gice rüyana girerem, sana uçuk mucuk yaptırırem, seni korkudan mefat eylettirirem. Lan, dün el pençe divan idin karşımızda şimdi âmir kesildin

maşımıza, makat şahımızın yarın sabah ne mok yiyeceği mellolmaz...

NEVRUZ - Hı?

GAFFAR - Yani nasıl kalkacağı melli olmaz, makarsın canı sıkkın uyanır, tutar seni benim yanıma muavin tâyin eyler, men de mütün munları senin murnundan fitil fitil getirerem Nevruz.

NEVRUZ - Meni sana muavin tâyin eylemezler, koskoca Saray Nazırı muavin olmaz.

GAFFAR - Men ne nazırlar ne amirler görmüşem, muavin değil mefta olanı mevcut. Hele miri vardı, Amir Feridettin, o da aynen senin gibi şahımızın başmezevenklerinden... Şunun garısı çok güzel ekselans, şunun bacısı mistik mistik... İşi gücü mezemenlik.

NEVRUZ - Mana mak ağzını topla, o ağzını yırtarem.

GAFFAR - Lan oğlum mezemenklik eylediğini sen kendi ağzınla ikrar ve beyân eylemişsen, benim söylemem ilen ne kızarsen? Amir Feridettin aha aynen senin gibi hiddetliydi. Mezemenklik insanı hiddetlendiriyor mudur nedir? Mir gün Amir Feridettin'in bakire dediği mir kız, dul mu çıkmış ne, ekselans mir minirlendi, Amir Feridettin yallah mimsahlara! Mimsahlar Amir Feridettin'i paramparça eylediler velâkin yemediler.

NEVRUZ - ...

GAFFAR - Mimsahlar diyorum, Amir Feridettin'i parça parça eylediler, velâkin yemediler. Bak adam orda parça parça duruyor: Fe-ri-det-tin!

NEVRUZ - Miçün?

GAFFAR - O da senin gibi moktan mir herifti de onun için. (güler)

NEVRUZ - Gaffar benim ilen görüşürken ağzını derdest eyleyesen, eğer ister isem seni imdi astırttırabilirem.

GAFFAR - Senin demen ilen değil meni, ipe çamaşır asmazlar. Makat men ister isem seni evvel ipe, ahır kurşuna dizdirirem.

GAFFAR - Sen kendini adam sanmışsen de, men kendimi şah sanmışem çok mu? (güler)

NEVRUZ - Gaffar, beyanatına mukayyet ol, sen eceline susamışsen!

GAFFAR - Mana mir mok olmaz, men mu sarayın en gediklisiyem, meni en çok kaldırır mapusa atarlar, men de mu müzede oturacağıma, mapusta otururum, karışanım görüşenim olmaz, istediğim zaman teşaşür eylerem, mir de en mühimi, senin mu moktan sıfatını görmekten kurtulurem. Mana mir şey olmaz, asıl sen düşün... Menim duyduğuma göre senin neticen karanlık-ül siyah!

NEVRUZ - Miçün?

GAFFAR - Artık men de mezemenkliğe maşlıyorum, meni sana âmir tâyin eyliyorlar, anın için.

NEVRUZ - Seni mana âmir tayin etmeleri miçün?

GAFFAR - Sen mua am ve de muntazam bir hıyarsın da anın için (çok güler)

NEVRUZ - Cevap ver! Bu sabah kraliçemiz Fevziye'nin resminin tozunu almış mısın?

GAFFAR - Almışem evelallah.

NEVRUZ - Tozu ney ilen almışsen?

GAFFAR - Men vazifemde kusur eylemezem. Tozu fır-ça-ül ipek ilen ve ihtimam ilen almışem.

NEVRUZ - Gaffar, mermerin kulağı malum! (kendi kulağını gösterir) Mu söylediklerin üst katta mir duyulursa, ki duyulacak (kendi ağzını gösterir) o zaman seni öyle mir oyarlar kim içine bade koymıya lüzum kalmaz!

GAFFAR - ...?

NEVRUZ - Seni diyorum, öyle mir oyarlar kim içine bade koymıya lüzum kalmaz.

GAFFAR - Miçün?

NEVRUZ - (çok güler) Kraliçemize hakaret ettin de anın için.

GAFFAR - Men anlamışem. Sen meni denemeden geçirirsen. Mana provokasyon yapirsen, makat men enayi değılem, mok yoluna ölmek istemezem, men kraliçimizi severem, her gün penç öğün tozunu alirem.

NEVRUZ - Ney ilen? Fırça-ül ipek ilen, hemi de ihtimam ilen... Mecaza bak mecaza ucu gider Hicaz'a! Yâni sen beyân etmek istersen kim, günde penç kerre kraliçimize fırça atirsen!

GAFFAR - Tövbe estağfurullah, men möyle mir şey söylememişem, men möyle konuşmalar sevmezem, nihân ol diğdemden be adem.

NEVRUZ - Sen kraliçemize fırça attığını söylememiş mısın?

GAFFAR - Salak, men resme fırça atirem.

NEVRUZ - Resme fırça! Resmen fırça! Masmürmasyon!

GAFFAR - Miktirol mit maşımdan Nevruz, sen ne zaman murdan geçsen benim huzurum kaçır. Men şahımızı severem, men kraliçimizi severem, senden nefret ederem.

.-Telefon çalar, Gaffar açar.-

GAFFAR - Malo? Maloo? Müze mesuliyetlisi Gaffar... Reza? Bahçevan Reza.. Ekselans! Mükerrer özür dilerem ekselans.. Menim aparey bozuk idi ekselans.. Cızırtı var idi ekselans.. Ay ne kadar güzel küfür ediyorsunu z ekselans.. Neyi sayın ekselans hazretleri?.. Maşüstüne sayın ekselans.. Mükerrer özür dilerem ekselans.. Mük... (telefonu kapatır) Kapattı.. A z kalsın mok yoluna gidiyor idik, ekselansmış, men de bahçevan Reza sanmışem.

NEVRUZ - Sen kimi işletirsen? Ekselansın işi gücü yok da seni mi arıyacak?

GAFFAR - Men de evvelâ senin gibi hıyarca düşünüp hıyarca konuşmuşem, gallavi küfürü yiyince ekselans olduğunu anlamışem.

NEVRUZ - Ne buyuruyor?

GAFFAR - Sana ne? Adam meni merak etmiş... Sıhhatim yerinde mi, kafamın ırzına geçen miri var mı, onları soruyor... Adamla sevişiyoruz canem men ne yapayım?

NEVRUZ - Ekselans sana ne buyurdu demişem?

GAFFAR - Men de, sana de, demişem.. Ekselans ilen benim aramda çok özel mir şey...

.-Gaffar birden Kraliçe Fevziye'nin resmini yerinden indirir.-

NEVRUZ - Kraliçe Fevziye'nin resmini miçün indirirsen?

GAFFAR - Masmürmasyon!

NEVRUZ - Gaffar, kendi ağzın ilen yakalanmışsen, işte mu yüzden seni astırttırabilirem.

GAFFAR - Lan oğlum, sen mu kariya karı mı dersen?

NEVRUZ - Gaffar, evvel asılacaksın, ahır yakılacaksın, sen iyice sapıtmışsen.

GAFFAR - Men senin gibi Horasan ayısı değilim, doğma büyüme Tahran'lıyem, men möyle paspaslara karı demem.

NEVRUZ - Men anlamışem... Ekselans seni astırtmaya karar verdi, onu mildirdi, sen aklını oynatmışsen, son hırçınlıklarını yapırsen... As kraliçenin resmini yerine!

.- Gaffar kraliçenin resmini Nevruz'un kafasına geçirir, çerçevenin içinden kafa gö kraliçeli Nevruz'un başı çıkar.-

GAFFAR - Al sana kraliçenin resmi!

NEVRUZ - Gaffar... Yoksa ekselans sana kraliçe ile ilgili mir şey mi söyledi?

GAFFAR - Çok şükür anlamışsen çerçeveli mezevenk! İndir o paspal karının resmini,

dedi. Kraliçe Fevziye Mısır'ın Yalova'sına kaymakam olmuş!

VII./ DOLDU TAŞTI ŞARKISI

Evinin duvarına Şah resmini asmayan
Zaten hain-i vatan
Uslanır mapus yatan
Diye düşündü Rıza
Mapuslar doldu taştı
Mapuslar doldu taştı
Buna şah bile şaştı
Mapushane masrafı
Ordununkini aştı
Salamazsın sokağa
Bir hain-i vatani
Besleyemez bu devlet
Bin yıl mapus yatanı
Asmak gerek düzenin
Anasını satanı
Diye düşündü Rıza
Mezarlar doldu taştı
Mezarlar doldu taştı
Bedenler toprak oldu
Kara toprak gül açtı
Rıza'da huzur kaçtı.

VIII./ ÖMER HAYYAM ÖLELİ ŞEŞÜSE ASIR NİHAN OLMUŞ DİĞDEDEDEN

.- Tudeh'den Rufai ve Fraksiyon Nusret bir hücreyi bölüşmektedirler mapusta.
Bilinmeyen bir el, Ömer Hayyam'ı ol hücreye ite kaka duhul eder.-

RUFAİ - Hoşgelmişsen arkadaş!

HAYYAM - Hoşgörmüşem arkadaş.

NUSRET - Hoşgelmişsen.

HAYYAM - Hoşgörmüşem.

NÜSRET - Bilâlegallerden misen?

RUFAİ - Teşkilâtçı misen?

HAYYAM - Cık.

NUSRET - KAF-SİN-TE-SE-CİM-HA'dan misen?

HAYYAM - Cık.

RUFAİ - AYIN-GAYIN-KAF-SİN'den misen?

HAYYAM - Cık.

RUFAİ - AYIN-GAYIN-KAF-SİN çizgi CİM-DAL'lardan misen?

HAYYAM - Cık.

RUFAİ - Neredensen? Kimlerdensen?

HAYYAM - Mendeniz Nişâbur diyarından Abu Hafs Ömer ebne Ebrahim Gıyaseddin Khayya-mi'yem.

NUSRET - Yok ya? Yani ki Ömer Hayyam misen?

HAYYAM - Mevet.

RUFAİ - Kafa iyi galiba.

HAYYAM - Anlamamışem.

RUFAİ - (gülerek Nusret'e) Duymuş musen, arkadaş Ömer Hayyam imiş! (Hayyam'a)
Efendim mendeniz de Mevlâna Celâleddin Rumi, arkadaş de Napolyon-ül Bonapart!

Men tedbir, tağyir ve ilga'dan, Napolyon ise bilâ-le-gal teşkilâtçılıktan, cem'an binüçyü sene mapus yemişiz, munun bin senesini yatmışız, şunun şurasında kalmış üçyü senemiz...

HAYYAM - E, acayip genç gösteriyorsunuz!

NUSRET - Senen hüviyetinde resmen Ömer Hayyam mı yazar arkadaş?

HAYYAM - Ney yazacak? Senen hüvviyetinde eniştenin ismi mi yazıyor? Mallahallah, nahan da hüviyetem!

.- Ömer Hayyam cebinden naylon içinde mavi hüviyet çıkarır.-

NUSRET - (Hüviyeti alır, inceler) Mu hüviyetler yeni mi çıktı?

HAYYAM - Yeni çıktı, nevezuhur... Karılarinki pembe!

NUSRET - Miz içeri düşmezden evvel, hüvviyetler defter-i kebir gibi idi... Aaaa... Ve minel acayip, Rufai ademin ismi sahiden Ömer Hayyam.

HAYYAM - Munda şaşılacak me var arkadaş. Ömer de farisi, Hayyam da farisi, halis muhlis farisiyem.

NUSRET - Acayip bir benzerlik-ül isim.

RUFAİ - Senin eski Hayyam ilen mir akraba-yı talükatlığın var mı, yoksa mir isim benzerliği mi?

HAYYAM - Ha?

RUFAİ - Sen Ömer Hayyam'ı milmez misen?

HAYYAM - Milmez olur muyem? Ömer Hayyam menem.

RUFAİ - Anı anladık, sen koskoca şair Ömer Hayyam'ı hiç duymamış misen?

HAYYAM - Şair mir Ömer Hayyam mı var imiş?

RUFAİ - Mevet.

HAYYAM - Ha!... Müzel, men de o meşşoluyu arırem, şahımıza mugayyir neşriyat yapar imiş.. Men imdi anlamışem, mu salak Savak meni öbür Hayyam sanıp içeri tıktı.

NUSRET - Olur mu lan?

HAYYAM - Menim ilen lan deyu konuşma arkadaş. Mana mir robaiyat kitabı göstermişler, munu sen yazmamış misen deyu... Men imdi anlamışem, mu allahın ayları meni öbür Hayyam ile karıştırıpduru.

RUFAİ - Möyle mir saçmalık olabilemez, şair Hayyam mefat eyleyeli mundan min yıl mukaddem.

HAYYAM - Yok ya?.. Peki mu salak Savak, mu ademin min yıl mukaddem mefat eylediğini milmiyor mu?

NUSRET - Savak bu, C.I.A. değil ki, ne bilsin?

HAYYAM - Makin arkadaşlar, siz okuma yazma bilirsiniz, pes kim mu adem mundan min yıl mukaddem mefat eylemiş, allah yağmur eyleye, siz benim durumumu mir istida ilen yukarı mildiresüz de men tahliye olem.

NUSRET - Muraya mir düştün mü, tahliye mahliye, unut.

RUFAİ - Yahu Nusret, adamı Ömer Hayyam diye tutuklamışlar.

NUSRET - Men artık möyle şeylere şaşmaz olmuşem. Yarın öbür gün, mizim köşede ga satan gazcı Ali'yi, İmam-ı Gazali diye tutuklayıp getirebilirler.

RUFAİ - Makat mu gidişle mizim koğuşun moku çıkıcak.. (boşluğa el sıkır gibi oynar) Efendim, Firdevsi üstat hoşgelmişsenez! Nasılsınız Sühreverdi üstadım? Fuzuli bey orayı füzülen işgal etmeyin lütfen... Sayın Baki Beyle, Nefi Bey de yakında gelirler, darısı başlarına... Mir sabah çıt kilit çalınıyor, beyefendi tebarüz ediyor, hoş beş, adın nedir? Ömer Hayyam! Miz mi dalgadayız Nusret? Halıya mı basıyor ayağım? Evim mi murası? Men mi uçireem?

NUSRET - Rufai... Hişşt Rufai, kendine gelesen arkadaş, ihtilâlcı sapıtmaz!

HAYYAM - Siz ihtilâlcı misenez?

NUSRET - Mevet, men teşkilâtçıyem. Şah'a karşıyem, makat partiye de karşıyem.

RUFAİ - Siz anarşistsenez oğlum.

NUSRET - Siz de revizyonistsenez oğlum.

HAYYAM - Menim kafamı möyle şeyler ilen mulandırman. Siz mir istida ilen benim tahliyemi sağlıklıabilir misünüz, sağlıklıamaz mısınız, ana cevap verin.

NUSRET - Sana söylemişem. Muraya düştün mü tahliye mahliye, unut.

HAYYAM - Yok canem? Menem suçum namevcut.

RUFAİ - Sanki mizim suçumuz mevcut! Suçu olanlar cezalarını yer çeker giderler, suçu olmayanlar mapushanede leyli meccanidirler.

HAYYAM - Sen niye düşmüşsen içeri?

RUFAİ - Men mimarem.

HAYYAM - Anlamışam, kaçak inşaat eylemişsen.

RUFAİ - Men partidenem.

HAYYAM - Demek momünistlerdensen... Demek momünist senen gibi oluyor.

NUSRET - Ne momünisti? Anlar revizyonist.

HAYYAM - Men sizi imdi anlamışem, nahan bu da dıvarlara gayri kabil-i anlaşılır yazıları yazanlardan.. Mir lâf var, men okuyabilemezem, makat görür görme z şıppadanak tanırem: yek başına mir evin yek cephesini işgal eden mir lâf, en uzun, üstü çok noktalı... Miliyor idim...

RUFAİ - Emperyalizm!

HAYYAM - Mak mak mak, yazıyı yazan milir, neyizm neyizm?

NUSRET - Emperyalizm. Ecnebi tahakkümü. İngilizin mizim metrolü mize satması gibi mir şey.

HAYYAM - Saçma saçma konuşma, İngiliz mizim petrolü mize nasıl satar imiş?

RUFAİ - Ömer, sen gazı nerden alırsen?

HAYYAM - Makkaldan.

RUFAİ - Makkal nerden alır?

HAYYAM - Mistasyondan.

RUFAİ - Mistasyonun adı ne?

HAYYAM - Mobil!

RUFAİ - Mobil ne demek?

HAYYAM - Mobil demek... Mobil demek... Gaz, benzin, mazotun cem'an külliyesi demek.

RUFAİ - Mobil farisi mir lâf mı? Niye benim adım Rufai? Anın adı Nusret, senin adın Ömer? Menim ismim John mu? Anıki Jim mi? Senin ismin Tom mu ki mistasyonun adı Mobil?

HAYYAM - (bir an düşünür) Menim meynimi yıkaman arkadaşlar! Lan meğer kim kızıkların arasına düşmüşem de habârım yok.. Sergardiyan! Sergardiyan! Sergardiyan! Serefendi!

SERGARDİYAN - (girer) Me var? Ne mağıryorsun mok herif, mıçına mazık mı miriyor?

HAYYAM - Pek merbiyesizsiniz serefendi, merneyse... Mu arkadaşlar var ya, munlar momünist!

SERGARDİYAN - Yok yâ?

HAYYAM - Mallahi! Kendi aralarında izimli mizimli görüşürler.. Si z en iyisi meni

munların yanından alıp maşka bir koğuşa monte edesüz.

SERGARDİYAN - Miçün?

HAYYAM - Murda munlar benim meynimi yıkıyorlar, munlardan mana momünizm mulaşıcak.

SERGARDİYAN - Yok ya?

HAYYAM - Mallahi!

SERGARDİYAN - Mok herif, anlar senin yanında zemzem ilen yıkanmış... Sen anarşistin allahısın. Gışgırtıcı deyyus! Mir daha meni böyle moş yere çağırıp rahatsız eyleme, mürzü!

.-Sergardiyani çıkadurur.-

RUFAİ - Serefendi, duymuş musen, şahımıza kimya nobel ödülü verilecekmiş.

SERGARDİYAN - Ney ödülü?

RUFAİ - Ödül-ül kimya-ül nobeliyye.

SERGARDİYAN - Niye?

RUFAİ - İran'ın parasını moka çevirmeyi maşardı diye!

SERGARDİYAN - (bıyık altından gülerek) Çok konuşman gavatlar! (çıkır)

HAYYAM - Mu serefendi mevkâlâde alelade.

NUSRET - Sen anarşist imişsen de habarımız yok imiş, öpelim baba!

.- Hayyam'ın şaşkın bakışları arasında Nusret elini öper.-

RUFAİ - (öbür ele sarılır) Öpelim hocam, meğer sen pirimizmişsen de, mütavazılıktan belli etmez imişsen.

HAYYAM - (ellerini zor kurtarır) Lan arkadaşlar, meni minirlendirmen, men anarşit manarşit değilem... Lan men Ömer Hayyam bilem değilem.

IX./ HADİ GENE İYİSİN HASAN HÜSEYİN

.- Saray kapıcısı Hasan Hüseyin kapının önünde nöbettedir, Mefaret Teyze girer.-

MEFARET TEYZE - N'aber Hasan Hüseyin?

HASAN HÜSEYİN - ödümü koparttın Mefaret Teyze.. Meni mi arar idin, sarayın önünden transit mi geçer idin?

MEFARET TEYZE - Möyle mir günde seni aramıycam da kimi arayıcam, hayırlı habarım var sana. Bu arada sen dahi sebepleneceksin. Miz senin ilen akraba değil miyiz?

HASAN HÜSEYİN - Akraba olmaz olur muyuz? Miras mı vurduk yoksa?

MEFARET TEYZE - Dur hele, ortalığı halecana gargetme Hasan Hüseyin... Ah köftehor, sen de aradan mir yırtış yırtacaksın ki habarın yok... Hadi hadi sıfatın gülsün, saray kapıcılığından kurtuluyorsun.

HASAN HÜSEYİN - Nasıl olacak mu iş Mefaret Teyze?

MEFARET TEYZE - Maşımıza devlet kuşu kondur Hasan Hüseyin. Seni mu saraya general yapıcam vallahi.

HASAN HÜSEYİN - Yapma yahu?

MEFARET TEYZE - İstemez isen yapmazem.

HASAN HÜSEYİN - Ol manâda değil canem, vay canına manâsında terennüm etmişem. Durup dururken generallikten olmıyem.. Nasıl olacak mu iş?

MEFARET TEYZE - Mizim Pakize, seni şıppadanak general yapıcak.

HASAN HÜSEYİN - Senin kız?

MEFARET TEYZE - He ya... Mizim kızın maşına devlet kuşu kondur Hasan Hüseyin.

HASAN HÜSEYİN - Hayırlı mir kısmet mi çıktı?

MEFARET TEYZE - Hayırlı kısmet ne demek? Kısmet-ül âlâ.! Kuş-ül zümrüt-ü anka! Ekselans şahımız dul değiller mi?

HASAN HÜSEYİN - Mevet.

MEFARET TEYZE - Menim kızım bekâr değil mi?

HASAN HÜSEYİN - Mevet.

MEFARET TEYZE - Menim kızım dünya güzeli değil mi?

HASAN HÜSEYİN - Dünya güzeli mi?

MEFARET TEYZE - E, herhalde.

HASAN HÜSEYİN - Yoksa... yoksa Pâkize kraliçe mi oluyor?

MEFARET TEYZE - Generallik de sana mir yakışacak, mir yakışacak ki... Önce şahımı dul diye tereddüt etmişem, fakat sonra munun hayırlı mir iş olduğuna kanaat getirmişem.

HASAN HÜSEYİN - Yahu halecandan öldürülen meni Mefaret Teyze... Ulan az marifetli karı değilsin ha! Eeee, anlat nasıl oldu mu iş?

MEFARET TEYZE - Mir gün...

HASAN HÜSEYİN - Eeee?

MEFARET TEYZE - Pencerenin önünde oturuyordum.

HASAN HÜSEYİN - Ekselans şahımız mı geçiyordu?

MEFARET TEYZE - Cık. Pâkize hamamdan dönüyordu.. Kolunda bohçası, ipek çarşafın içinde bir duhter-i pâkize! Ey büyük allahım, dedim kendi kendime, içime doğmuş gibi...

HASAN HÜSEYİN - Şahımız mı geçicek?

MEFARET TEYZE - Generallik sana yakışacak vallahi Hasan Hüseyin...

HASAN HÜSEYİN - Pâkize meni ne zaman general yapabilir? Yapabilir mi dersin?

MEFARET TEYZE - Pâkize kraliçe olacak diyoruz sana müdür-ül kereste! Yapabileme yok, ne isterse yapar. Kraliçe Fevziye istediğini yapmıyor muydu?

HASAN HÜSEYİN - Ey büyük allahım... (dalar) General Hasan Hüseyin Paşa! (kendine gelir) Eeee, Pâkize hamamdan dönüyor...

MEFARET TEYZE - Men de pencerede oturuyorum işte...

HASAN HÜSEYİN - Ey büyük allahım, dedin sen kendi kendine...

MEFARET TEYZE - Menim mu güzel kızım saraylara lâıyk değil mi dedim, kendi kendime...

HASAN HÜSEYİN - Rahim olan allahım söyletiyor işte... Eee?

MEFARET TEYZE - İşte o an Pakize'yi şahımıza vermeye karar verdim.

HASAN HÜSEYİN - Daha önce istetmişler miydi?

MEFARET TEYZE - Cık.

HASAN HÜSEYİN - Peki şahımız Pâkizeyi nerde görmüş?

MEFARET TEYZE - Daha görmemiş.

HASAN HÜSEYİN - Görmeden mi âşık olmuş?

MEFARET TEYZE - Daha âşık olmamış.

HASAN HÜSEYİN - N'olmuş peki? Prenses Eşref mi Pakize'yi görmüş?

MEFARET TEYZE - Cık.

HASAN HÜSEYİN - Peki Pakize'yi şahımıza lâıyk gören kim?

MEFARET TEYZE - Men.

HASAN HÜSEYİN - Anı anladık canem. Saraydan kim görmüş Pakize'yi?

MEFARET TEYZE - Daha görmediler, görecekler.

HASAN HÜSEYİN - Ne zaman?

MEFARET TEYZE - Mugün.

HASAN HÜSEYİN - Sarayı mi dâvet edildiniz?

MEFARET TEYZE - Cık.

HASAN HÜSEYİN - Sizin eve mi gelecekler?

MEFARET TEYZE - Cık.

HASAN HÜSEYİN - Maşka mir yerde mi görüşülecek?

MEFARET TEYZE - Cık.

HASAN HÜSEYİN - Mallahallah, delirteceksin meni Mefaret Teyze...

MEFARET TEYZE - Miraz kafanı kullan Hasan Hüseyin, mu sarayın kapıcısı kim?

HASAN HÜSEYİN - Men.

MEFARET TEYZE - Kimi istersen içeri sokar mısın? Sokarsen. İmdi, men Pakize'yi alıp çıkıcak, Pakize'yi mir görücek şıp diye âşık olucak, Pakize kraliçe olucak, men kayın kraliçe olulucam, seni de general yapıcak general!

HASAN HÜSEYİN - Massiktir be Mefaret Teyze!

X./ DUL KALINCA ŞAH RIZA ŞARKISI

Daha bahar başında
Kiraz dalı bile basmadan
Dul kalınca şah Rıza
Otuzuna dahi basmadan
Her ana öz kızını
Lâyık gördü şah Rıza'ya
Hem de kendi kızına
Fikr-ül şahsi dahi sormadan

Kuzguna yavrusu düzgün görünüptür oy
Şaşı kızlar şehlâyız
Deyu girdi saraya
Kimi alındı saraya
Kimi alındı alaya
Herkes girdi araya
Kız arandı Rıza'ya
Hayat mecmuasına
Kapak oldu Süreyya Süreyya
Süreyya giriyor saraya

.- Sağdan Süreyya, soldan Şah Rıza girerler. Reverans yaparlar.-

İkinci zifafına
Memnun girdi Şah Rıza
Memleket işlerini
Bıraktı gidişata

.- Süreyya ve Şah Rıza pembe gözlükler takarlar.-

Pembe gözlük dünyayı pembe gösteriptür oy
Şah Rıza Damat Rıza.

XI./ PEKİ NİYE TUTUKLANMIYOR BU OLİGARŞİ?

.- Rufai, Nusret, Hayyam hücrelerinde oturmuşlar, zamana karşı muhabbet ediyorlar.-

HAYYAM - İmdi, madem mu kadar samimi olduk... Mecburen... Sen söyle bakalım, pes kim her mir şeyin müsebbibi mu oligarşi namıssızı...

RUFAİ - Mevet.

HAYYAM - Mu miliniyor değil mi?

RUFAİ - Mevet.

HAYYAM - Müzel... İmdi, miçün tutuklanmıyor mu oligarşi, mitsin mu cinayetler?

RUFAİ - İşte işin püf noktası mu Hayyam. Mu oligarşi mir tutuklanabilse mütün mu dertler mitecek.

HAYYAM - Miçün tutuklanamıyor? Şahımızın hısımlı mı?

RUFAİ - Mevet, çok yakını... Mu oligarşi, çok zengin, çok saygı uyandıran miri.

HAYYAM - Hadi canım sen de, kaatilin saygı uyandıranı olur muymuş?

NUSRET - Ulan Hayyam hepimizden ihtilâlcisen, velâkin ne söylediğinden habarın yok.

HAYYAM - Menim ilen ulan deyu konuşma, men ihtilâlcı mihtilâlcı değilim. Şunun şurasında üç günüm kalmış tahliye olmya, benim maşımı yakman.

NUSRET - Geldiğinden beri üç günüm var diyesen şeş aydır murdasen.

olsa adam ne kadar üzülürdü.

NUSRET - Şahımızın mugünlerde senin ilen uğraşacak hali mi var, adam ikinci malayında.

HAYYAM - Tamam işte, malayından sonra üzülecek.. Anam şaha çıkıp durumumu arz ve beyân eyleyecekti.

NUSRET - Anan şaha mı çıkacaktı?

HAYYAM - Niye çıkamasın? Anam da kul şah da kul. Şah allah değil ya, yanına çıkılma olsun.

NUSRET - Anan genç mi Hayyam?

HAYYAM - (fırlar) Sen de demek istersen arkadaş?

.- Rufai Hayyam'ı tutar, Nusret uzağa kaçar.-

NUSRET - Şah senin ananı ne yapar bilir misen?

HAYYAM - Men imdi senin ananı milmemne eyleyecem, tutma meni Rufai!

RUFAİ - Konuşma Nusret.

NUSRET - İhtilâlcı yılmaz arkadaş.. O şah değil mi sittin senedir hepimizin anasını belleyen?

HAYYAM - Rufai, sen meni penç dakika serbest eyle, men şunu infaz eyleyem.

RUFAİ - Sussana Nusret!

NUSRET - İhtilâlcı susmaz arkadaş!

RUFAİ - Hayyam'ın anasından ne istersen?

NUSRET - Özür dilerem Hayyam, senin ananı misâl alıp, sana lâtife ilen mir şeyler anlatmak istemişem.

.- Hayyam Rufai'yi de iter, bir köşeye çekilir.-

HAYYAM - Mana mir şey anlatman arkadaş... Mundan kelli mana mir şey anlatman.. Menim kafamın içi mulaşık teli gibi.. Yok Trüman doktormuş da yok impirmalizaymış.. Men möyle şeylerden anlamazem.

NUSRET - Munda anlaşılmayacak mir şey yok.

HAYYAM - Çok konuşma, sen sözünü geri almış misen?

NUSRET - Almışem.

HAYYAM - Mundan kelli benim ilen görüşürken ağzından çıkmaya yelteneni kursağında sansür eyleyesen, benim elim ağırdır mir vurur isem, hayat ilen irtibat keserem.

NUSRET - Özür dilemişem. Lâtife etmişem.

HAYYAM - Möyle moktan lâtife sevmezem. Anama bacıma gacoma lâf ettirtmezem.

(Sergardiyan girer.)

SERGARDİYAN - İçinizde Ömer Hayyam var mı?

HAYYAM - Menem.

SERGARDİYAN - Sana mektup var.

HAYYAM - (alır) Mana...

SERGARDİYAN - (çıkarak) Keçi! (çıkarak)

HAYYAM - Ulan mu mapushanede mok rengi kıyafet giyen heriflerin hepsi mirmirinden moktan... Mektupla kecinin ne ilgi-ül alâkası var yahu? Merseriye bak! Hayır, müşündükçe minirleniyorum...

.- Nusret Hayyam'ın elinden mektubu alıp okumak ister.-

HAYYAM - (Nusret'in eline vurur) Mak, mi at mana... Mayı! (evirir, çevirir, okuyama mektubu Rufai'ye uzatır) Oku! (Rufai mektubu alır) Anamdan mı?

RUFAİ - İmzayı okuyabilemezem.

HAYYAM - Sen maşını oku men şıppadanaK annirem.

RUFAİ - (okur) Muhterem evlâdım Ömer...

HAYYAM - Anam işte, hıyar gibi maşlıyor.. Mallahallah, benim için okuma-yazma mı öğrenmiş?

RUFAİ - (okur) Mu mektubu Avni Bey'e imlâ ettirtmişem...

HAYYAM - Haa...

RUFAİ - (okur) Şahımıza çıkabilmek için Cavidan ilen senin müşterin olan Cevat Bey'e gitmişem...

NUSRET - Cavidan kim?

HAYYAM - Mana mak sen sus! Sen sus, Cavidan benim avrat.. Mevziyonist! (Rufai'ye) Oku sen oku!

RUFAİ - Mizi Doktor Vefai nâm mirine götürmüş, anın ilen görüşmüşem, anın verdiği mir mektup ilen ve dahi Cavidan ilen saraya duhul olmuşem, Nazır Nevru z ilen görüşmüşem.

HAYYAM - Afferin benim anama...Eeee?

RUFAİ - Mir dakika, okunmuyor...

HAYYAM - Okunmuyor olur mu? Kadın saraya duhul oldu, nazıra ulaştı, üç satır sonra tahliye olucam,oku!

RUFAİ - (okur) Durum-ül vaziyeti nazıra mir güzel anlatmışem...

HAYYAM - Mevet...

RUFAİ - (okur) Nazır mizi anlayış ilen karşılamış...

HAYYAM - Mevet...

RUFAİ - Hak vermiş...

HAYYAM - Mevet...

RUFAİ - (okur) Durum-ül vaziyeti şahımıza anlatmak lâzım demiş...

HAYYAM - Akıllı adam tabii, anlıyor benim durumumu mirdenmire...

NUSRET - Mezevengin miriymiş o nazır.

HAYYAM - Mana mak Nusret, mektubuma ilimon sıkma, aha o gafanı mir sıkarem, gafanın kalınlığı sifra tekabül eder.. (Rufai'ye) Oku sen oku!

RUFAİ - (okur) Nazır Nevruz, hem meni, hem Cavidan'ı şahımıza çıkaramayacağını söylemiş, karısı çıksın yalnız anlatsın, daha tesirli olur, demiş, men eve geri dönmüşem, velâkin Cavidan'dan hiçbir haber alamamışem, kime maşvurmuşsam alâka görmemişem... (okumak istemez)

HAYYAM - Eeee, oku!

RUFAİ - Yok maska mir şey, gerisi selâm sabah...

HAYYAM - Ne selâm sabahı, Cavidan'a n'olmuş, anı oku!

RUFAİ - Başın sağolsun Hayyam!

HAYYAM - (donar, kalır) Oku!

RUFAİ - (okur)... Dün sabah Cavidan kendini sarayın malkonundan atmış... Mu sabah cesedini getirdiler... Diyeler kim, şahımız Cavidan'a tecavüz eylemiş, Cavidan anın için intihar yapmış. Sen mundan gurur duyarsen Ömer'im. Er çıktı karın. Gözlerinden öperem, anan Sudabe.

HAYYAM - (mektubu çeker alır, okumaya çalışır, evirir, çevirir, buruşturur) Yalan okursen... Yalan okursen... Ey gidi gavat Rıza, men de muni senin yanına kor isem, mana Ömer Hayyam demesünler.. Men Ömer Hayyam'em.. Men Ömer Hayyam'em... Ömer Hayyam menem.. (dışarı bağırır) Sergardiyan... Sergardiyan.. İkrar ve beyân eyliyorum ulan, Ömer Hayyam menem!

XII./ SÜREYYA'NIN KURBAĞA TESTİ OLUMSUZ

.- Bir yanda Rıza ile Süreyya, bir yanda Yusuf ile karnı burnunda Züleyha, her iki çift yalnızca birbirlerini görmekte öbür çifti görmemektedirler. İç içe oynanan iki ayrı sahnedir bu.-

RIZA - Soreyya! Soreyya!

YUSUF - Kız Züleyha!

SÜREYYA - (endişeli girer) Muyursunlar ekselans!

ZÜLEYHA - (endişesiz girer) Ne var ne istiyon?

SÜREYYA - Hayrola neyiniz var ekselans?

RIZA - Asdöper, ya sizin?

SÜREYYA - Niçün böyle cellâllisiniz ekselans?

RIZA - Doktor Celâl ilen görüşmüşem. Kurbağa testiniz menfii.

YUSUF - Mana mak kız, men senin yürümeni meğenmezem. Eğer kim mu sefer de gebe isen seni öldürürem, dokuz çocuk yetti gayri, canıma, tak dedi.

ZÜLEYHA - Tövbe de Yusuf.

YUSUF - Men çocuk istemezem.

RİZA - Men mir evlât isterem. İran menden mir evlât ister.

SÜREYYA - Kurbağa testi menfi olamaz ekselans, ne kadar menfisiniz, benim maşım döner miğdem mulanır durur.

RIZA - Meğer kim üşütmüşsünüz.

SÜREYYA - Hasseten canım erik ister... Ekselans sakın mu Doktor Celâl'in kurbağaları üşütmüş olmasınlar?

YUSUF - Miğden mulanıyor mu? Canın erik merik istiyormu? Söyle kız, maşım dönüyor mu?

ZÜLEYHA - Miğdem de mulanmıyor, maşım da dönmüyor. Miçün bağıırırsen möyle?

RIZA - Miçün mağırımıyacakmışem? Men mir erkek evlât isterem. İran menden bir veliaht ister...

YUSUF - Fart fart doğur... Sanki büyüyünce veliaht olucak... Men şah Rıza mıyem ulan,

nasıl makarım munca çocuğa?

ZÜLEYHA - Çocuk mocuk yok, korkmayasın Yusufum. Mak karnımda şişlik ney yok.

.- Züleyha şiş karnını içine çekerken Süreyya karnını şişirir.-

SÜREYYA - Bakınız ekselans, karnımda bariz bir şişlik var.

RIZA - Urdur.

SÜREYYA - Öyleyse siz de benim moynumu urdurun, bitsin bu işkence ekselans.

ZÜLEYHA - Bari öldür meni mitsin mu azap. Men doğurmak isterem mi sanırsen?

SÜREYYA ve ZÜLEYHA - (birlikte) Ne talihsiz serim var imiş, ah ah!.

RIZA - Meni yanlış anlarsınız Soreyya.

YUSUF - Ağlama kafana yumruğu indirerem.

RIZA - Men sizi çok severem, sizin mundan habarınız yok.

YUSUF - Menim gözüm döndümü daha neler yapabilerem, senin habarın yok.

RIZA - Menim güzel kraliçem, güzelliğinizi mugün dünden ziyâde bulurem, velâkin gice gündüz ziyadesiyle uğraş vermişem, sizi mir türlü hamile eyleyememişem. Meden?

ZÜLEYHA - Gice dimezsın, gündü z dimezsın üstüme binersin. Sali demezsın, bazer demezsın altına çekersin. Mu kader şeyetmenin sonunda çocuk da olur büyük de. Hep mana mağıracağına miraz da nefsine mukayyet ol. Sankim men danalar gibi böğürerek doğurmaya mayılıyor muyem?

SÜREYYA - Mir çocuğumuz olacağından eminim ekselans, endişelenmek için henüz çok erken.

RIZA - Erken olur mu, geç bile kaldık. Çocuk dediğin dokuz ay on günde olur, iki ayda kendini melli eder. Men aylardır kan ter içinde uğraşmışem, mir de makmışem ki beyhude uğraşmışem.

SÜREYYA - Ekselans, mizim mahallede mir kadın var idi, penç yıl çocuğu olmadı, sonra mir gün mirdenmire ikiz doğurdu.

RIZA - İkiz istemezem, tahtı ikiye bölecek değilim ya.

SÜREYYA - Ol zeman İran'ı ikiye mölersiniz ekselans.

YUSUF - Hele ikiz mikiz olursa geçen seferki gibi bacağından dama asarım alimallah.

ZÜLEYHA - Allahın işine karışılmaz Yusuf.

SÜREYYA - Allahın işine karışılmaz ekselans.

RIZA - Penç sene mekleyemem Soreyya. Namümkün. Mu çocuk doğma z ise, İran'ı menden alırlar. Memlekette isyan tebarü z edebilir, harb-ül dahili arzedebilir, ordum ayaklanabilir.

YUSUF - Lan ordu besliyecek değilim ya... Her sene mir iki çocuk, her sene mir iki çocuk.. Mikmişem, bu sefer istemezem.

SÜREYYA - Mana kalırsa siz mu doktor Celâl'e fazla güveniyorsunuz ekselans, Avrupa'da kimi doktorlara görünmemizde faide olacaktır.

RIZA - Pek yakında Avrupa'ya gidiyoru z zaten Soreyya, sizi en pahalı doktorlara götüreceğim.

SÜREYYA - Sahi mi ekselans? Ne zaman gidiyoruz, ne zaman?

RIZA - (tedirgin) Mir haber mekliyorum, her an gidebiliriz Soreyya.

SÜREYYA - Yoksa tehlikeli mir durum mu var ekselans?

YUSUF - Kalk gi z kalk, men Şah Rıza meydanında Umudumu z Musaddık mitingine gidiyom, geçerken seni de mir baytara gösterem...

.- Yusuf önde, Züleyha peşinde çıkarlar. Rıza'nın telefonu çalar. Rıza telefonu heyecanla açar.-

RIZA - Malo? Malooo? Zahidi nerdesen? Vaziyet nedir? Meki men mu saraydan nasıl çıkacağım? Arabanın bagajında mı? Kattiyen kabul etmezem. Men sarayımı arabanın bagajında terketmezem. Yok yahu?.. Oyarlar ha! Madem durum-ül vaziyat mu kadar tehlikeli, munu mana yıllardır niçün söylemezsin hıyar-ül âlâ? Çabuk meni havaalanına vasıl eyleyin.. At arabasında, el arabasında.. Ney ilen olursa.. Seni de maşmakan tâyin ettim, rastgele

.- Şah telefonu atar hızla çıkar, hızla girer, unuttuğu Süreyya'nın elinden tutar, birlikte çıkarlar.-

RIZA - Pardon Soreyya!

XIII./ UMUDUMUZ MUSADDIK ŞARKISI

Acem mülkü hastalanmış
Ona bir doktor gerek
Doktor Musaddık
Biz bu şahtan usandık

Sen CIA'yı kandır yavrum
SAVAK dünden razı

Senin halkın aç geziyor
Ver toprağı köylüye
Umudumuz Musaddık
Biz bu şahtan usandık

Sen meclisi kandır yavrum
Rıza dünden razı

Deh demenin günüdür
Pehlevi'nin soyuna
Umudumuz Musaddık
Seni evliya sandık

Acemliğin kaderi bu, meğer gene aldandık.

XIV./ YIL 1955 İSVİÇRE'NİN ZERMATT KENTİ

SÖZCÜMENT - Yıl bindokuzyüz ellibeş,
İsviçre'nin Zermatt kenti
Sebayi düyü penç,geçe
Dördüncü Murat kılığına girmiş Prenses Eşref ile...

.- Soldan tebdil-i kıyafet Prenses Eşref girer.-

Amerikan Gizli İstihbarat,
yani CIA başkanı bi âtihi kör ayaklarda...
Allen Dulles,

.- Kara gözlüklü beyaz bastonlu Dulles girer.-

Buluştular ıssız bir yerde
sebayi düyü penç geçe...
Madem o yer ıssız, ben ne arıyorum burda... (çıkır)

EŞREF - Mistir Allen Dulles?

DULLES - Yes Prenses Eşref, hav du yu du?

EŞREF - Hayret meni nasıl tanıdınız?

DULLES - Ben sizi takip ediyor Sviçre girdiğinizden beri.

EŞREF - Vauv, ne teşkilât!

DULLES - Hor görme CIA'yı may Prenses, bizim için yok impasıbl, bat herşeyin var bir fiyatı.

EŞREF - Yes ay no. İran'da temiz bir darbe kaçır çıkar?

DULLES - Kanlı darbe, or kansız darbe?

EŞREF - Kanlı hav maç? Kansız hav maç?

DULLES - Kanlı 40 milyon, kansız yüz milyon dalırs...

EŞREF - Aaa, Aryu kıreyzi mistir Dulles, yüz milyon dolar bir servet.

DULLES - İktidar i z enadır servet may prenses. Kansız darbe pahalı oluyor bikoo
gerekıyor çok adam satın almak, bakanlar var, başbakanlar var... Kanlı darbe iz verri verri
basit.. Hepsini öldürüyorsunuz ucuz oluyor.

EŞREF - E n'apalım, kanlı olsun.

DULLES - Ay dont keyr! (cebinden bir kart çıkartır, Eşrefe verir) Sviçredeyken Sviss Bank'ta siz bizim hesaba paralar yatırıyor, biz çalışmalar başlıyor.

EŞREF - Kaç günde olur bu iş?

DULLES - Onu bilmiyoruz may prenses, belki üç ay, belki üç hafta, pörheps üç dakika.

EŞREF - Peki darbenin ne zaman olacağını biz nerden biliyoruz?

DULLES - Sizin bir şey bilmeniz gerekmiyor, siz darbeyi nüyıspeypırlardan okuyor, ucu darbenin yahnisi, vınn İran'a geri dönüyor.

EŞREF - Yok ya? Biz parayı şakırt veriyoruz, ya sonra siz darbe yapmazsanız biz ne mok yiyoruz?

DULLES - Ne marka isterseniz o marka yiyorsunuz may prenses. CIA size bu özgürlük tanıyor.. Bat siz endişe yapmıyor, bikooz biz darbeyi sizin için değil, Mörıka için yapıyor.

EŞREF - Madem darbeyi Amerika için yapıyorsunuz, tonla parayı niçün mizden alıyorsunuz?

DULLES - E, kör tuttuğunu, öper may prenses.. Eny detayy... Siz başa geçtikten sonra Mörıka'ya kimi petrol ayrıcalıkları tanınıyor.

EŞREF - Yok baş-ül deve! Hem kırk milyon, hem petrol ayrıcalığı.. Ne kadar emperyalistsiniz Dulles Bey?

DULLES - İtiz yor teveccüh may prenses, bat yu ar eliniz mahkum, bikooz denize düşen

XV./ RIZA BEYİN ENKAZ DEVRALIŞI

.- Önde Rıza, arkada Süreyya, fonda elinde altın bavullar Nazır Nevruz girerler.-

SÜREYYA - Makiniz ekselans, herbir şeyler mıraktığımız gibi duruyor...

RIZA - Mıraktığımız gibi olur mu, telefonum yerinden oynamış... Meşşolu Musaddık her gün 09'dan Rusya aramıştır... Nerde ol muzur?

NEVRUZ - Hapsedildi ekselans.

RIZA - Müzel. Anı sakın öldürmeyesüz.. Mu Musaddık ilen Humeyni'yi öldürmiyicem, süründürücem. Nevruz, mana mir sâde kahve yaptırt.

NEVRUZ - Malesef ekselans, kahve talep heyetimi z henü z Brezilya'dan dönmediler, kahve namevcut.

RIZA - Ne demek kahve namevcut? Bednam Musaddık, memleketin içine eylemiş. Menim zamanımda kahve var idi.

SÜREYYA - Minirilenmeyjn ekselans, benim çantamda neskafe var. Nevruz ekselansa mir neskafe yaptırt.

NEVRUZ - Maalesef kraliçem, soğuk mir şey melki, makat kahve nâmümkün.

RIZA - Yahu mangalak, neskafe diyoruz, al kavanozu kahve eylet.

NEVRUZ - Malesef sıcak mir şey mümkün değil ekselans, müpgaz namevcut.

RIZA - Ne demek müpgaz namevcut? Şaibeli Musaddık, memleketi batırmış. Menim zamanımda müpgaz var idi.

SÜREYYA - Aa yo, miz Roma'ya gitmezden evvel dahi müpgaz pek nâdir idi ekselans.

RIZA - Soreyya hanım, Soreyya hanım siz menden yana mısınız, Musaddık'tan yana mısınız? Menim zamanımda müpgaz var idi. İsteyene bir kamyon müpgaz göndererem, muyurmuş idim.

NEVRUZ - Çok haklısınız ekselans, sonra kamyon mulamamıştınız.

RIZA - Al şu kavanozu, elektrik ocağında kahve eylet.

NEVRUZ - Malesef ekselans. Pencüseyi şeş geçe ile düşeşi dübeş arası ceryân namevcut.

RIZA - (çok sinirli) Möyle mir şey şahlık tarihinde mevcut değildir... Şair Musaddık, memleketin içine etmiş, ne demek ceryân namevcut?

SÜREYYA - Minirilenmeyini z ekselans, mi z Roma'ya gitmezden evvel dahi, her gün

pencüse ile şeşbeş arası ceryân kesiliyordu.

RIZA - Soreyya hanım, benim zamanımda enerji kısıntısı yok idi.

NEVRUZ - Mevet. ekselansımızın zamanında enerji kısıntısı yok idi, imdi var, soğuk mir şey almaz mıydınız ekselans, moka mola felan?

RIZA - İstemezem, mana sarayımın mahçesinde kocaman mir ateş yakasuz..

NEVRUZ - Malesef ekselans, ateş yakmalık odun namevcut.

RIZA - İran'da odundan bol ne var? Meclis'ten penç mebusu yakalıyasuz, ol keresteleri yakasuz, mana onların ateşinde mebusan mir kahve yapasuz.

SÜREYYA - Olmaz ekselans, olmaz, mebus yakmak günâhtır... Halk olsa neyse de...

RIZA - Meşşolu Musaddık, Tahran'ı Kerbelâya çevirmiş... Mallahtan münamistim, mebuslar kalsın, mir iki eski sandalye yakasuz... Mana mak, eski sandalye de namevcut dersen, mil ki seni yaktırırem...

NEVRUZ - Eski sandalye namevcut, diyemiyoruz tabii bu durumda... Anın için men benim evden mir iki eski sandalye getirir, size şehit ederem ekselans.

RIZA - Mok güzel!

NEVRUZ - Mok güzel de... Ateşi yaksak bile, cezveye koyacak ab-ı hayat namevcut.

SÜREYYA - Aaaa, mizim zamanımızda ab-ı hayat mevcut idi.

RIZA - Mevcut ne demek, benim zamanımda İran'ı sel almış idi... Trilyonlarca barajlar yaptırdım... Acilen benim teyyareyi kaldırın, gitsin mana Fransa'dan su alsın gelsin.

RIZA - İran'da menzin namevcut olamaz.

NEVRUZ - Haklısınız ekselans, makat mu meşşolu Musaddık, metrolü mevletleştirdi. Mevleştirtince işin moku çıktı, üretim durdu, menzin karne ile dağıtılır oldu.

RIZA - Vah vah vah... A benim bahtım İran, altından tahtım İran, sıfatında göz izi var, sana Musaddık mı maktı İran!

SÜREYYA - Ah güzel-ül şahane ekselans, miz munu mesteletelim, men Örovizyon'da

RİZA - Si z munda metone olursunu z Soreyya hanım, men munu aranjman yaptırıp, Hasan Mutlucan'a söylettirerem... Nevruz, merhal benim mermedesimi hazırlatın, Tahran'ı şöyle mir dolaşmak isterem.

NEVRUZ - Malesef ekselans, mermedes namevcut. Çok menzin yakıyor diye mermedes satıldı, yerine Meşhed-131 alındı.

RİZA - Vah vah vah, meğer kim enkaz devralmış mulunurem.

NEVRUZ - Musaddık da maşa geçtiğinde aynen möyle söylemiş idi ekselans.

RİZA - Ne söylemiş idi? Ne söyleyebilir? Şair Musaddık, Pehlevi Meydanı'ndan kakalar geçiyor allı yeşilli.

SÜREYYA - İtidal muyurunuz ekselans, herbir şeyler düzelicek.

RİZA - Hiç mir mok düzelmiyecek, si z mana mir çocuk doğurmadan hiç mir mok düzelmeyecek. Tahtım dingiliyor, halk veliahtını istiyor ve siz kısırsınız Soreyya hanım... Siz kısırsınız Soreyya hanım, tıp munu tesbit etti.. Ve tıp henüz tüp bebeği keşfedemedi. Mu durum karşısında sevgili Soreyya benim elim, sizi moşar... Sizi Holivut'un Yalova'sına kaymakam tâyin etmişem.

XVI./ SELVİ BOYLU SÜREYYA ŞARKISI

Selvi ağacı ürün vermez ömür boyu
Kimi kadın tatmamıştır doğurmayı
Şah bu yüzden boşadı ya selvi boylu Süreyya'yı
Eskiden tüp bebek mi vardı?
Sevdiğim yâr kısır çıktı n'eyleyim
Kader imiş, varsın veliaht olmasın
Benden sonra Cumhuriyet diyemedi
Sanki Şah'ta yürek mi vardı?
Gam yeme sen ey Süreyya Kimde kalmış kimin ahi?
Derebeyi yürür gider dereboyu
Tarih gelir çomak sokar tekere
Bir bakarsın devirmişler arabayı
Halk hakikat eyleyecek bu rüyayı.

XVII./ RIZA BEYİN CANI SIKILIP DURU

.- Şah Rıza sıkıntıdan tesbih çekmekte, Nevruz dert babası kompozisyonunda hazır oldu.

-

RİZA - Çok canem sıkılır Nevruz.

NEVRUZ - Ekselans miraz filim seyretseniz, değişiklik olur, makinist-ül âzam yeni Mirijit Mardot filimleri getirmiş.

RIZA - Mirijit Mardot'un, negatifini neyleyim, pozitifini isterem.

NEVRUZ - Ol zeman siz miraz pimpon takılsanız ekselans.

Makat men mi çok iyi oynaram da herkesi yenerem, yoksa herkes mana korkudan mı yenilir munu mir türlü milemezem... Keşke o meni yenen müsteşarı astırtmasa idik, iyi pinpon oynar idi rahmetli.

.- Şirzat girer, bir kâğıt uzatır.-

ŞİRZAT - Özür dilerem ekselans, nöbetçi âmirden mühim bir mesaj getirmişem.

RIZA - Gene ne oldu? Mİrakıp gidicem mu İran'ı vallahi... Roma şafakları ne kadar sakindi. (mesajı okur)... Mallahallah, kimmiş bu kelp?

NEVRUZ - Müessir mir haber mi ekselans?

RIZA - Mapus-ül merkeziyyede mir mahkum ayaklanma çıkarmış, sa z çalıp mana mugayyir şarkılar çıkırır imiş.

NEVRUZ - Mapushâne-ül merkeziyyeyi derhal bombalatalım ekselans.

RIZA - (bir an düşünür) Mayır... Bu kelpi acele derdest edip huzuruma getirsinler.

ŞİRZAT - Maşüstüne ekselans! (çıkır)

.- Prenses Eşref girer.-

EŞREF - Reza, aradığımız kızı bulmuşem. (bir fotoğraf uzatır)

RIZA - (fotoğraflı alır, inceler) Müzel! Nedir ismi, kimin kızı?

NEVRUZ - (resme bir bakış atar) Faridah Diba'nın kızı Farah Diba, ekselans.

RIZA - Ol karıyı hiç sevmezem, makat kız me kadar güzel... Men mu kızın çocukluğunu milirem, elime doğmuş idi... Mirdenmire me kadar mistiklaşmış.. Merdeymiş mu yavru imdi?

EŞREF - Paris'te Güzel Sanatlar Akademisi'nde okur imiş. İyi aile kızıdır, sarayımıza yakışır.

RIZA - Müzel. Hemen getirtelim mu yavruyu.

EŞREF - Güya kim yavru gelmek istemez imiş, yavrunun orada frenk mir yavuklusu var imiş. Faridah Diba, melkim şahımı z kızı meğenmez, durup dururken yavuklusundan etmeyelim, diyor. Sen hemen Paris'e git, kızı gör, meğenirsen al, gel.

RIZA - Ya kız gelmek istemez ise?

NEVRUZ - Söyleriz Paris Başkonsolosuna, kızın vizesini iptal eder, kızı aynen İran'a iade eder.

RIZA - Öyle ya, mak munu hiç düşünmemişsem... Bazan olduğumdan daha a z zeki oluyorum, mayret!.. Sen de mezemenklerin şahısın Nevruz.

NEVRUZ - Teveccühünüz ekselans.

RIZA - Makat men mu kızı alır isem, o Faridah Diba denen katana mirdenmire benim kaynanam olacak.

EŞREF - Varsın olsun, n'olucak?

RIZA - Karı kamyon kamyon esrar kaçırıyor, senin konken arkadaşın diye mir şey söylemiyoruz.

EŞREF - Ne kaçırırsa kaçırır, kadın memlekete döviz getiriyor. Sen hemen Paris'e git de, kızı kaçırma.

RIZA - Tamam tamam, akşamüstü mir gider makarım, makat kızı beğenmez isem, Mirijit Mardot'yu alır gelirem.

.- Şirzat .girer, temenna eder.-

ŞİRZAT - Ekselans, kelp kapıda.

RIZA - Derhal duhul eyle.

ŞİRZAT - (dışarı) Assolist mahkum! Tıkıl!

.- Herkes kapıya bakar, giren olmaz. Elinde sazı Hayyam arka taraftan girer, sazın göbeğine tık yapar, Rıza korkar, döner Hayyam'ı görür.-

RIZA - Şirzat!

ŞİRZAT - (makûs talihini kabullenmişlik içinde) Mimsahlara! (çıkır)

EŞREF - (Hayyam'a) Eğilsene serseri, hiç mi huzura çıkmamışsen?

HAYYAM - Hiç çıkmamışem, siftah oluyor! Hanginiz şahımız oluyor?

RIZA - (çok güler) Hah hah hah... Mok güzel... Mok güzel... Duymuşem kim, mana mugayyır şarkılar çığırır imişsin... Men imdi mümanist mir şah olarak, mu şarkıları huzurumda çığırma müsaadesi vererem.

HAYYAM - Çığırmasına çığırırız da, evvel söyletip, ahır astırmıyasun... Mana mir sö veresün, Pir Sultan tezgâhına gelmiyelim.

RIZA - Pekâla, söz vererem.

.- Hayyam, oturur, alır sazı eline.-

EŞREF - Ne söyleyeceğini milmeden miçün söz verirsen?

RIZA - Şimdi söz vererem, sonra dönerem. Dün dündür, mugün mugün! (Hayyam'a) Nedir senin ismin?

HAYYAM - Ömer Hayyam.

RIZA - Hah hah hah...

HAYYAM - Munda möyle epik epik gülünecek ne var? Mallahallah, ismimiz möyle... Şarkımızın ismiyse malesef şöyle: Rıza Bey'in donu.

EŞREF - Reza, rezalet!

RIZA - Dur canem, çalıp söylesin makalım, ne var imiş benim silipimde!

.-Ömer Hayyam, çalar ve söyler.-

HAYYAM - Yıl bindokuzyüzkırkbir mevsimlerden sonbahar
Ayların en eylülü, günlerin en cuması
İran'da hıyarlığın ikizkenar âlâsı
İniyor tahttan Rıza, çıkıyor tahta Rıza

EŞREF - Pederimize bile hakaret ediyor.

RIZA - Sus mitirsin meşşoleşşek, anı kaç kere astıracağımı düşünürem.

HAYYAM - İran'ın kem talihi, bir sergüzeşt-ül Rıza
Emperyalist bayrağı gibi gibi yol gibi
Trüman Doktrini gibi gibi kol gibi
Trüman Doktrini gibi gibi şey gibi

Ol zemânlar Şah Rıza tam yirmibir yaşında.
Hem İran'ın başında hem karı kız peşinde
Fevziye'den usanmış Şah'ın apışarası
Kiminin bacası, kiminin gacosu
Saraya çağrılıyor birden gece yarısı

EŞREF - Reza, rezalet!

RIZA - Sus, sonunu merak ederem.

HAYYAM - Rıza Bey'in donundaki bir yangın-ül âlâdır
Bir fuhşuna yekpare acem mülkü fedadır
Bir fuhuş için yekpare acem mülkü fedadır
Fakat Rıza dikkat et, bu işin sonu fenadır

Du yu vant enadır?

RIZA - Munu evvel ipe, ahır kurşuna dizsinler, ölüsünü değirmende çeksinler.

HAYYAM - Şahımızın önünde boynumuz kıldan ince
Şairem ki ölüme giderim geze geze
Şiirler ölmüyor ki şairler öldürülse
Şiirler ölmüyor ki şairler öldürülse.

NEVRUZ - Derhal infaz ettirelim mi ekselans?

RIZA - Mence, infazdan evvel, mu ebnenin mir de son arzusunu sorsak, tam evleneceğim demde, dünya kamuoyuna karşı, moktan mir durum olmasın. Söyle çabuk son arzun nedir?

HAYYAM - Menim mir tek arzum var: İran'ın veliahtını görmek isterem.

EŞREF - Rezalet! Daha ortada karı yok inek, ne veliahtı!

HAYYAM - Valla benim acelem yok, men beklerem.

İKİNCİ BÖLÜM

XVIII ./ FARAH DİBA ŞARKISI

Monmartr'da bir ilkbahar
Hem yağmur hem güneş var
Memnun Fikret Muallâ
Al üstü mor pek âlâ
Monmartr'da her ilkbahar
Her köşede ressamlar
Kaldırımlara oturmuş
Akademili kızlar
Yaşlı kambur bir ressam var
Siyah boya seviyor
En köşede bir kara kız
Kara kalem yapıyor
Bir blucin kışında
Kıçı güzel duruyor
Kurşun kalemi ağzında
Oturuyor kalkıyor
Yerde resmine bakıyor
Resmen tahrik ediyor
Kim bu mamzel diyorsunuz
İran'lıymış diyorlar
İsmi neymiş diyorsunuz
Diyorlar Farah Diba

Aradan yıllar geçsin
O yaşlı kambur ressam
Bir de baksın ne görsün
Köşedeki karakız
Paris-Match'a kapak olmuş
Aradan yıllar geçsin
O yaşlı kambur ressam
Paris'te öldüğü gün
Karakız Farah Diba
Doğuruyor bir oğlan
Gülistan Sarayında
Egzajere bir bayram

İyi ki doğdun Rıza Diba

XIX./ ÇALDIRAN-ÜSKÜDAR BİR İKİ

.- Gülistan sarayının bahçesi, Prens Rıza, önde koşuşturmakta, peşinde nefes nefese Müderris Meşhedi ona tedrisat göstermekle mükellef. Prens Rıza fren yapar, terdisat başlar.-

MEŞHEDİ - Min atlı akınlarda mocuklar gibi mendik
Min atlı o gün mev gibi mir orduyu mendik
Mak tolgalı meylermeyi maykırdı:
Milerliyelim meyler, önde moş yer var!

Anın üzerine mak tolgalı meylermeyine mevkâlâde minirlenen Mimurlenk, merilerden melerek mak tolgalı meylermeyine mir kafa, mir kafa daha...

PR.RIZA - Mimurlenk kim?

MEŞHEDİ - Sayın prensim size daha önce binüçyüz kere anlatmışım, Mimurlenk en eski şahlarımızdan miridir.

PR.RIZA - Mimurlenk kim?

MEŞHEDİ - Sayın Prensime size daha önce binüçyüzbir kere anlatmışım, Mimurlenk en eski şahlarımızdan miridir.

PR.RIZA - Öööf, sıkıldım men mu Mimurlenk'ten.. Kim ulan bu Mimurlenk?

MEŞHEDİ - Mana mak, Mimurlenk mimurlenk yok. Mimurlenk misiklet markası mamam mı?

PR.RIZA - Mamam değil... Mimurlenk en eski şahlarımızdan miri olup, Nasrettin Hoca'nın asker arkadaşıdır. Mamam mı? (kaçar, çıkar)

MEŞHEDİ - (peşinden çıkarken) Mamam miç mamam!

.- Elinde tenis raketi, tenis kıyafetli Rıza ile elinde fırça ve resim paleti Farah Diba girerler. Diba köşedeki sehpa resim yapmaya, Rıza ise rakipsiz topsuz bir tenise koyulur.-

RIZA - Zıpp... Pack... Gluck... Madam Diba, benim jünyorum Reza'm nerde?

DİBA - Mermer avluda Müderris Meşhedi ile tedrisat görüyor ekselans.

RIZA - Müzeeel! Fuck... Pumf... Pack...

.- Bir telâş Müderris'ten kaçan Prens Rıza girer, peşinden nefes nefese Müderris Meşhedi.-

PR.RIZA - Manneecim. Manneeee...

DİBA - Ne var benim mir tanem, Reza'cığım, ne istersen?

PR. RIZA - Men mir tane miyem?

DİBA - Mir tanesin.

PR.RIZA - Men olmamışem diye pederem iki tane karyı moşamış mı?

DİBA - Moşamış.

PR.RIZA - Men senen dahi pederem ilen evlenmenin sebebi miyem?

DİBA - Sebeb-i mevcudiyetimizsin Reza.

PR.RIZA - Mallah korusun mana mir şey olsa hiç eyi olmaz değil mi?

DİBA - Mallan korusun Reza!

PR.RIZA - Meki ol zeman miçün benim istediğim ifa eylenmez?

DİBA - Sen ne'istemışsen ki, kim ifa eylememiş mirtanem?

PR.RIZA - Mu meşşolu Müderris Meşhedi, benim istediğimi kıraat etmez, berdaim ders anlatır durur.

DİBA - MUderris'in işi ders anlatmaktır Reza.

PR.RIZA - Mana ne? Mana ne? Men her dem ders dinleyebilemezem. Mu adam muttasıl tarih anlatıp duru. Mutttasıl tarih olmaz, arada mana Kayıhan gastesinden mutbol maçlarını okusun.

PR.RIZA - Men pederem gibi sportif olmak isterem. Pederem tenis sever, men mltbol severem, mu müderris berdaim Mercidabık, Ridaniye, Çaldıran anlatır... Mana dem be dem geliyorlar anne.

DİBA - Rezacığım mir tanem...

RIZA - Fuck...

DİBA - Sen mu sarayın gözbebeğisin...

RIZA - Zıpp... Plumpf...

DİBA - Sen yarının şahısın, İran'ın ümidisin.

PR.RIZA - Pederemden ümitleri kalmadı mı artık?

DİBA - Hayır yavrucuğum, yani şey.. Sen tarihini çok iyi bilmelisen.

PR.RIZA - Tamam anladık, miz de diyoruz ki miraz tarih miraz mutbol, miraz tarih mira mutbol, berdaim tarih fittırtır adamı anne.

DİBA - O ne biçim lâf Reza, men duymamış olem. Mir veliaht möyle merbiyesiz lâkırdı eylemez.

PR.RIZA - Valla anne, mu miktirici tarih derslerine mir son verilmez ise, mir veliaht neler neler eylemiş men size göstererem. Tarih tarih tarih.. Tarih-altı olmuşem... Men gıymatlı miyem? Gıymatlıyem. Ol zeman benim mir dediğim mir buçuk eyleneşin. Mana gasteden maçları okusun.

DİBA - Müderris mutboldan anlamaz Reza.

PR.RIZA - Anlamasın, men vericem eline gasteyi, ordan okuyacak... Ah men şu okuma yazmayı mir söksem, mu meşşolu Müderris, doğru mimsahlara!

MEŞHEDİ - Siz nereyi isterseniz men orayı kıraat eylemeye memurem sayın prensim.

RIZA - Spack.. Reza nasıl isterse öyle eylesin.

DİBA - Maşüstüne ekselans.. Mösyö Müderris, Reza'ya miraz tarih miraz mutbol kıraat, sil vuple!

MEŞHEDİ - Maşüstüne sayın kraliçem.

PR.RIZA - Duydun mu inek Meşhedi?

MEŞHEDİ - Duymuşem sayın prensim, nereyi kıraat eyleyem? Mpor mayfasını mı?

PR.RIZA - Mevet.

MEŞHEDİ - Maç-ül milliye mi?

PR.RIZA - Mevet.

MEŞHEDİ - (okur) Maç-ül Milliye... Miribünlerde mizdiham.. Dün eylenen maça tarafeyn çayırdı şol surette ısbat-ı vücut eylemiş idi. Takım-ül milliyeyi İran: Kaleci Parviz, sağ müdafii Efruz, sol müdafii Nevres, sağ muavin Güççük Şirzat, merkez muavin Hicabi, sol muavin Bicaş. Muhaccim hattı: Vefai, Rufai, Sürahi, Büyük Şirzat ve Fuji Şirzat.. İstepne: Rükneddin.

PR.RIZA - Elif be te se cim

Vefai Rufai Sürahi

İmdi koyar vallahi

Çıkaramazsın bir dahi.

DİBA - Reza! Munlar ne merbiyesiz lâflar.. Mutbol senin adabını mozar.

RIZA - Madam Diba, çocuğa karışmayın, hürriyetini kısıtlamayın. Men hürriyetlerin kısıtlanmasına karşıyem.

PR.RIZA - Eyvallah baba. Men de müyüyünce babam gibi sosyalist olucam... Moku!

MEŞHEDİ - (okur) Takım-ül kefare-ül Yunan: Kaleci Hajidis, sağ müdafii Stavros, sol müdafii Hristos, sağ muavin Pavlides, merkez muavin Karides, sol muavin Ayestefanos. Dalyanakis... İstepne: Ksikiros Sipriyanu...

PR.RIZA - Cim cim cim dal dal dal
Yunan-ül kefare al al al.

MEŞHEDİ - Mevet. (okur) Dahi oyun başlar başlamaz, kaleyi kefareye tevcih-i hücum eylendi. Şeşinci dakikada keferenin sol muhaccimi Yanaki Dalyanakis'in müstesna şutu, kefareye yeke mukabil sıfır ile öne geçirdi. Golden sonra takımımız toparlanır gibi oldu ise de mir türlü toparlanamadı. Mir ara Fuji Şirzat, yorgunluktan düştükte hakeme gidip faul vermesini talep eyledi. Hakem-ül merkeziye, federasyon-ül Fransevi'den Jean-Paul Futbollö...

DİBA - Ah oui?

MEŞHEDİ - Ah oui! (okumayı sürdürür) Ol "ah oui" faul vermedi. Muna minirlenen Fuji Şirzat hakeme bi-edep el kol ve milek işaretlerinde bulundukta, hakem Fuji Şirzat'a alkart gösterdi. Anın üzerine takımımı z oyuna cihar muhaccim ilen devam etmekte muztâr kaldı.

RIZA - Mu kadar mutbol yeter, miraz da tarih öğren Reza!

PR.RIZA - Peki Reza!
NEVRUZ - (girer) Ekselans, kuş sütlerini havuz başına tevzii eylemişem.

RIZA - Meki...

NEVRUZ - Miktirolup midiyorum ekselans. (reveransla çıkar)

RIZA - Madam Diba! Muyursunlar sultanım.

DİBA - Siz önden muyurun ekselans.

RIZA - Mayet tabii! (Pr.Rıza'ya) Tarih!

MEŞHEDİ - Tarih!

PR.RIZA - Ta-rih!

MEŞHEDİ - Tarih...

.- Önde Rıza, peşinden Diba çıkarlar, Meşhedi gasteyi şırrak diye vurur Pr.Rıza'nın eline ve kendini Tarih'e kaptırır, coşar.-

MEŞHEDİ - Zafer-ül Çaldıran! Şah İsmail tahta çıktığında, Osmanlı İmparatoru Yavu

Selim Şahımızın cülusunu mebrîk etmemiş, mu durum Şah İsmail'i minirlendirmiş...

PR.RIZA - Yavuz Selim?

MEŞHEDÎ - Yavuz Selim... Anın üzerine Şah İsmail, almış Ayetullah Mata-Hari'den fetva, yürümüş Osmanoglu üstüne...

PR.RIZA - Şah İsmail?

MEŞHEDÎ - Şah İsmail! Ordumuz üç milyar asker ile...

PR.RIZA - Ohaa!

MEŞHEDÎ - Ordumuz, üç milyon asker ile..

PR.RIZA - ...

MEŞHEDÎ - Üçyüzbin asker ile...

PR.RIZA - Peh peh peh...

MEŞHEDÎ - Peki, otuz bin asker ile.

PR.RIZA - Otuz bin kişi, mir adamın peşinden, dıgıdık dıgıdık, rap rap rap?

MEŞHEDÎ - Hiç mi askeri yokmuş mu Şah İsmail'in? Cık cık cık... Önde Şah İsmail fonda üç samimi arkadaşı, yürümüş Osmanoglu üstüne..

PR.RIZA - Dört kişi?

MEŞHEDÎ - Me var, m'olucak? Dört kişiden mürekkep ordumuz Konya önlerine gelende, Yavuz Selim halâ ortalıkta görünmemiş, muna mukabil Yavuz Selim'den mir mektup ilen prezervatif misâl tahkir edici hedâyeler gelmiş...

PR.RIZA - Yavuz Selim mi göndermiş?

MEŞHEDÎ - Mevet yahu, müstah! Anın üzerine Şah İsmail, anı sportmengüzeşt muharebeye davet etmiş... Ordumuz mülk-ü Osmani'de milerledikçe milerlemiş..

PR.RjZA - Mülk-ü Osmani'de, miz?

MEŞHEDÎ - Mülk-ü Osmani'de, miz! Ordumu z İzmit önlerinde mişmaniye molası verende, Yavuz Selim halâ ortalıkta görünmeyende, orduda isyan tebarüz etmiş, erat geri dönmek istemiş, Şah İsmail'in çadırına ok ve kurşun yağmuru başlamış.. Muna minirlenen Şah İsmail, mirdenmire mırlamış çadırından, matlamış matının üstüne, dalmış erat arasına ve konuşmuş şöyle: "Men size mu meşakkatlerin çekileceğini dahi cülusumda söylemişem. Ol zemân miçün itaat etmişsenez, imdi miçün kabul eylemezsiniz? Kim ki rahat ister, anlar karılarının koynuna dönsün, men yalanuz, giderem!"

MEŞHEDÎ - Yavuz Selim'in üstüne.

PR.RIZA - Şah İsmail?

MEŞHEDÎ - Şah İsmail! Mu lâflar üzerine ordumuza moral-ül mua ama gelmiş, ordumu z mirdenmire, mişmaniyenin de etkisiyle saldırıya geçmiş... Ordumu z Kartal, Pendik sırtlarından mallahallah mallahallah nidalarıyla meydan-ül Üsküdar'a inmiş.

PR.RIZA - Üsküdar'a?

MEŞHEDÎ - Mevet. Meydan-ül Üsküdar'da iki ordu hapahab olmuş...

PR.RIZA - Arabalı vapurun orda mı?

MEŞHEDÎ - Cık. Şaşı simitçiyi geçince!

PR.RIZA - ...?

MEŞHEDÎ - Hepsini mirmirine karıştırıyorsun maynak... Yani sayın maynak prensim... Mronolojik açıdan moktan mir durum oluyor.. Ol zemân araba yok, vapur yok. Sen nerden çıkarıyorsun arabalı vapuru? Ol zemân araba olsa Şah İsmail maynak mı, at üstünde dıgıdık dıgıdık rap rap rap?... Cık cık cık.. Şah İsmail'e Boğaz köprüsünde ehliyet soran mı var?... Cık cık cık.. Ordumuz Osmanlılar'ı perişan eylemiş... Osmanlılar Boğaz'a dökülmüş, Yavuz Selim kavuğunu, kılıcını, peruğunu orda bırakarak, don gömlek atlamış suya, şapır şupur yüzerek, Kız Kulesi tarikiyle Antartika'ya firar eylemiş.

PR.RIZA - Cıbı cıbı bızıt?

MEŞHEDÎ - He, cıbı cıbı bızıt! Tabii bu cıbı cıbı bıt t duruma çok üzülen insaniyetli Şah İsmail, ana teferruatını iade etmekle kalmamış, aynı zamanda Kemah, Diyâr-ı Bekir, Mardin gibi kaleleri ana, hedâye etmiş.

PR.RIZA - Peruğu, kılıcı anladık, kaleleri niye veriyor?

MEŞHEDÎ - Cest! Cest-ül âlâ!

PR.RIZA - Aaaa, bu Şah İsmail de hıyar-ül âlâ!

MEŞHEDÎ - Olur mu? Kendisi delikanlının allahı imiş.

PR.RIZA - Pes kim muharebe Üsküdar'da olmuş, adı niye Çaldıran konmuş?

MEŞHEDÎ - Men de, yıllar var ki, munu merak eder dururem.

XX./ MERCİDABIK RİDANİYE ŞARKISI

Mercidabık, Ridaniye, Çaldıran
Yok, bir avuç baldıran
Zehirlemen bizi ustam
Henüz ondördümüze basmadan

Mercidabık, Ridaniye, Çaldıran
Make love not war childiren
Bin savaştan çıktık biz
Biz bombalar ürettik
Biz insanlar öldürdük
Biz bir ömrü savaşıarak tükettik

Siz bize benzemeyin çocuklar
Siz bize benzemeyin
Siz babanızdan büyüünüz çocuklar
Siz babanızdan büyüünüz çocuklar.

XXI./ MÜHİM ADAM ŞU KENEDY VESSELAM

.- Prensas Eşref bir Kayıhan gazetesi okumakta, elinde altın bir kaşınma aygıtı ara sıra kaşınmakta, Prens Rıza arı gibi çevresinde dolanarak onu taciz etmektedir.-

PR.RIZA - Eşref hala! Eşref hala... Babamlar kaçta gelicekler?

EŞREF - Milmezem!

PR.RIZA - Gaste yazmıyor mu?

EŞREF - Mugün döneceklerini yazıyor, saat yazmıyor.

PR.RIZA - Kapatmalı mu gasteleri be.. Koskoca İran şahı Amerika'dan dönüyor, saatini bilem yazmıyorlar... Men şah olunca mu Kayıhan gastesini kapattırıcım, yerine mir Mürriyet gastesi çıkarıcım, mirinci sayfası yalnız menden mahsedicek.

EŞREF - PekiReza!

PR.RIZA - Mana ne hedâye getirirler?

EŞREF - Milmezem.

PR.RIZA - Getirirler di mi?

EŞREF - Milmezem.

PR.RIZA - Sen de haybeden prenses olmuşsen, hiç mir mok bilmezsens.

EŞREF - Menim ilen terbiyeli konuş, men annene menzemem, alırım ayağımın altına.

PR.RIZA - Harmansın galiba...

EŞREF - Ne harmanı?

PR.RIZA - Yeni harman.. Ne harmanı olucak? Her gün gizli gizli eroin çekiyorsun, püfür püfür esrar içiyorsun, men milmiyor muyem?

EŞREF - Mana mak, böyle lâflar uydurma, seni parçalarem.

PR.RIZA - Ne uydurması be? Senin eroin çektiğini milmiyen mi kaldı? Daha geçen sene İsviçre hududunda mir mavul eroin ile yakalanmadın mı? Babam dünyanın kefaletini ödedi de kurtuldun... İran'ın ekonomisini allak bullak ettin be kadın!

EŞREF - Mana mak miç, sen defolup gidermişin benim maşımdan.

PR.RIZA - Hiç mir yere gitmezem, men babamları meklerem, bana hedâye getirecekler, teyyare...

EŞREF - Baban Amerika'ya Kenedy ilen mühim şeyler görüşmeye gitti, sana hedâye almıya değil.

PR.RIZA - Kim? Mana hedâye getirmesinler, İran vatandaşlığından çıkarem vallahi...

EŞREF - Peki Reza! (kaşınır)

PR.RIZA - Sen niye kaşınırsen?

EŞREF - Sana ne?

PR.RIZA - Men milirem, uyuzsun sen. Hepiniz sosyete uyuzu olmuşsunuz, haldır haldır kaşınıyorsunuz... Sana kimden geçti?

EŞREF - (kaşınır) Uyuz muyuz yok. Saçma maçma konuşma.

PR.RIZA - Mana numara yapma, sen uyuzu Ardeşir'den kapmışsen, Ardeşir'den Gilda'ya geçmiş, babam Gilda'dan kapmış, Gilda acayip kaşınıyor, anneme de babamdan geçmiş, Amerikaya gitmeden önce acayip kapıştılar.

EŞREF - Nerden miliyorsun ulan sen munları? (kaşınır)

PR.RIZA - Kaşın kaşın çekinme.. Men herşeyden haberdârem. Devamlı erkete yatırem, kapı baca dinlerem. İmdi babamların uçağı düşse, babama mir şey olsa, men o dem şahım. Herşeyden malumatım olması lâzım. Men İran'ı babam gibi hıyarca yönetmeyi düşünmezem.

EŞREF - Baban dahi deden için aynen mu lâfları söylemiş idi.

PR.RIZA - O dedem de hepten dangalakmış.

EŞREF - Deden hakkında mir dahi möyle konuştuğunu duyar isem ağzına biber sürerim Reza.

PR.RIZA - Çavuşken kendini albay ilân etmiş, komplekse bak!

EŞREF - Munu nerden duymuşsen?

PR.RIZA - Müderris Meşhedi ağzından kaçırılmış, lâfı değiştirmeğe uğraşmış, mükerrer sual ilen sıkıştırmış, ikrar ettirmişem.

EŞREF - Başımıza geçersen senden çekeceğimiz var.

PR.RIZA - Tabii... Men öyle eroïn meroïn kaçtırtırmam adama!

.- Rıza elinde bir paket, Diba kürklü girerler.-

PR.RIZA - Meldiler, meldiler!

RIZA - Reza!

DİBA - Rezacığım, mir tanem.

.-Kucaklaşmalar.-

PR.RIZA - Mana ne getirdiniz?

EŞREF - Hoşgelmişenez.

RIZA - Hoşgörmüşem.

PR.RIZA - Mana ne hedâye getirdiniz?

RIZA - Gel meni mir bus et, makalım sana ne getirmişem?

PR.RIZA - İnşallah moktan mir şey getirmemişsen!

DİBA - Reza o ne biçim lâkırdı?

EŞREF - Mu mir şey değil şekerim, onda daha ne lâkırdılar, ne haberler... (kaşınır)

PR.RIZA - (paketi açmaya uğraşır) Oyuncak mı?

RIZA - Hem fevkalbeşer mir oyuncak, hem faideli mir şey.

PR.RIZA - Faideli ise kesinlikle moktandır... (açar, küre çıkar) Aaaa, müre! Yeter be yeter.. Elliyedi tane mürem oldu.. Müre müzesi mi açıcım men sarayda? İstemezem.. Size elektrikli teyyare diye elli kere tembih etmişem...

RIZA - Yavrucuğum mühim görüşmelerde mulunmuşem, alış-verişe vakit mulamamışem, munu da Paris havaalanında, free-shop'tan almışem..

PR.RIZA - Yalancı, Mahmutpaşa işi mir kere o!... Ne talihsiz serim var imiş, koskoca veliahtım, mir tane oyuncağım yok... (Eşrefin sandalyesine bir tekme atar) Kaşın kaşın uyuz! (çıkır)

DİBA - Maşüstüne ekselans! (çıkarken) Pardon Eşref! Reza! Rezaa!

EŞREF - Seni hoşnut görmüşem.

RIZA - Hoşnudem... Mühim adam şu Kenedy vesselam. Kendisinden faideli fikriyat almışem. Mizim meselelerimizi mizden iyi miliyor. Mizim Savak enayi, CIA olmasa memleketimizde ne olup biter malûmat edinemezüz. Momünistlerin köylüleri çok kıskırttığımı, köylülerin her an isyan edebileceğini söylüyor Kenedy.

EŞREF - O öyle söylüyor ise öyledir, ondan iyi bilecek değiliz ya!

RIZA - İmdi dînle... Çok mühim adam şu Kenedy vesselam. Miz topraklarımızı köylülere satıyoruz, möylece köylü toprak sahibi oluyor. Kimse 150 hektardan fazla toprak sahibi

olamaz diyoruz.

EŞREF - Aaa, bu resmen momünistlik.

RIZA - Ne momünistliği canem, Kenedy momünist mi?.. Miz topraklarımızı satıp elde ettiğimi z parayı Almanya'da Krupp fabrikasına sermaye olarak yatırıyor, Krupp'a hissedar oluyoruz.

EŞREF - Müzel! (kaşınır)

RIZA - Daha mitmedi... Çok mühim adam şu Kenedy... 150 hektarın üstünde arazisi olan ağalar, topraklarını satıp elde edecekleri parayı n'apıcaklar?

EŞREF - Tahran'da iş kuracaklar?

RIZA - Mevet. Sınai kalkınma hamlesi. Kimi teşvik kanunları. Belge-ül teşvikler... Mu paralar ile Tahran'da mir montaj sanayi kuruyoruz, parçaları İran Krupp fabrikasından satın alıyor, montajı murda yapıyor. Mizim Almanya'da paramız mirikiyor, sen de esrar ve eroin kaçırmaktan kurtuluyorsun.

EŞREF - Men ihtiyacım olan eroini istediğim yere götürürem.

RIZA - Götür götür, Kenedy ona karışmıyor.

EŞREF - Müzel, mir taşla mir kuş sürüsü.

RIZA - Toprağı satın almak için mize varını yoğunu kaptıran köylü krediyi nerden alıcak?

EŞREF - Kenedy'den mi?

RIZA - Mayır, mizden... Mir manka kuruyoruz. Mu manka köylüye istediği kadar faizle para veriyor, ipotek gayrimenkul karşılığı, köylünün gayrimenkulu ne? Toprağı.. Mindiriyoruz faizi sırtına, üç beş yıl içinde köylüyü içinden çıkılmaz mir morç deryasına garkediyoruz, morcunu ödeyemediği için de ipotek mucibince şrak toprağımızı geri alıyoruz... Nasıl?

EŞREF - Mok güzel düşünmüşsen.

RIZA - Men düşünmemişem, Kenedy benim yerime düşünmüş, (kaşınır) Sen dahi kaşınırşen, M'olucak mu işin sonu?

EŞREF - Sana kimden geçti?

RIZA - Nerden milemilirem? Makat Jaklin Kenedy'ye menden geçti...

XXII./ KERP TAKIMI SARAYIN ÖNÜNÜ TACİZ EDİYOR ya da OLAĞAN ŞEYLER

.- Saray önündeki nöbetçi asker, bir sağa bir sola bakar, kimsenin olmadığından emin olunca, nöbetçiliğini unutup insan gibi esner, birden ayak sesleri duyulur, nöbetçi toparlanır. Gelen halktır. Halk nöbetçi ile hiç ilgilenmez, sanki Rıza'ya söylemişçesine bir şarkı başlar. -

HALK - Ab-ı hayat akmaz iken çeşmemizden
Her yıl vergi veren biziz
Toprak diye bize sattın dağı taşı
Sürüm sürüm sürünesin ey Rıza.

NÖBETÇİ - Gene mi bu şarkı lan? Siz başka şarkı bilmez m isiniz? Dağılın lan, dağılın, ateş etme selâhiyetim var!

HALK - Saldırırın üstümüze erat ile
Orduya eri veren biziz
Meğer kim özveri ister ecnebler
Özveriyi yapan biziz
Keyfin için ele sattın memleketi
Sürüm sürüm sürünesin ey Rıza

NÖBETÇİ - Ulan kimsiniz lan siz?

HALK - Siz yaşarken binbirgece masalları
Binbir derdi çeken biziz
Hasan'ız, Hüseyin'iz
Gece gündüz çalışınız
İcabında İran biziz
Taht için kardeşe kırdırdın kardeşi
Tahtın ile sürünesin ey Rıza.
NÖBETÇİ - (kendini kaptırarak son satırı halkla birlikte söyler ve birden toparlanır)
Neler söylettiriyorsunuz lan siz bana?

XXIII./ŞAHİN FAZİLET MÜCADELESİ

.-Rıza'nın elinde Kenedy'nin Fazilet Mücadelesi kitabı, Farah Diba'nın elinde yazı tahtası ve altın bir kalem, Rıza Bey döktürüyorlar.-

RIZA - Mühim adam şu Kenedy vesselam..

DİBA - (yazar) Mühim adam şu Kenedy vesselam...

RIZA - Anı yazmayın canem, yüksek ses ilen düşünmüşem...

DİBA - Ekselans, bence bir entrodüksiyon yapmakta yarar var, kitapların girişleri çok önemlidir.

RIZA - Giriş murda İngilizce olarak var, anı aynen tercüme ettirerem, Kenedy'nin girişi çok güzel, Amerikan halkı yerine, mizim mapulcular....

DİBA - Oh ekselans.

RIZA - Yani, İran halkı derem.. New York'ları Tebriz, Washington'lan Tahran yaparem, al sana giriş-ül âlâ... Mühim adam şu Kenedy vesselam.

DİBA - Ol zemân Kenedy'nin kitabını tercüme ettirelim, siz altını imzalayın ekselans. Mu kadar işiniz arasında mir de kitapla uğraşmayın.

RIZA - Menem ne işim gücüm var canem? Siz yazın Madam Diba.. İran mühim mir terâkki'nin içindedir.. Potansiyel-ül ekonomiyesi..

DİBA - Ekonomik potansiyeli desek ekselans.

RIZA - Hayır potansiyel-ül ekonomiyesi.. Kenedy'ninkinin aynini yazacak değiliz ya.

DİBA - Ama ekselans potansiyel de fransızca, ekonomi de fransızca..

RIZA - Ül farisice!.. Potansiyel-ül ekonomiyesi, bilâ-huduttur. Ecnebi sermâye'nin İran'ın ekonomik terâkkisine aktif iştiraki ilen memleketimiz dar boğazdan çıkacaktır. Binşükür ki, aziz allahım, MENİ möyle mir zamanda, çok sevdiğim milletimin maşına getirmiş mulunuyor. Allahtan cenab-ı allah, maska mirini değil de MENİ milletimin maşına getirmiş mulunuyor, allaha şükür...

DİBA - (yazar) getirmiş mulunuyor...

RIZA - Allaha şükür.

DİBA - Allah'a şükür'ü koymıyalım artık ekselans.

RIZA - Olur mu Madam Diba, orası en güzel yeri. Menim maşa geçmem ile İran'ın inkılâbı tamamen sosyal ve demokratik mir şekilde hakikate tebellü etmiş oldu. Allah razı

olsun.

DİBA - Ekselans, bu ikinci "allah"ı koymıyalım artık.

RIZA - Allahallah! You know, my book is for islamic people!

DİBA - Je sais bien, mais vous exagerez quand meme..

RIZA - To be or not to be!

DİBA - Je ne comprends absolument rien.

DİBA - Moi je m'en fous pas mal alors!

RIZA - Madam Diba.. Madam Diba... Siz halkınızı hiç tanımamışsınız.. Ne kadar çok allah dersiniz, size ol kadar inanırlar.

DİBA - Allahallahö!

XIV./ ISFAHANLI DOKUMA İŞÇİLERİ ŞARKISI

Biz sekizyüzbin işçiyiz
Halı dokumaktır işimiz
Halya basmaz ayağımız
İlmiği atan bizim elimiz
Yedi kat yerin altında
Yedi renk ipi düğüm ederiz
Gider gelir gacıır gucur bir gergef
Ayağımızın altı için
Hüznümüzü nakşederiz.

Biz sekizyüzbin işçiyi
Gündeliğimiz belirli
Gün ışığı sınırlı
Bezirganlar alır gider halıları
Kimbilir kimlere kaçtan satarlar?

Biz bilmeyi
Taşa basmasın diye
Rugan ayaklarını
İplikleri düğümlüyor ellerimiz.
Taşa basmasın diye rugan ayaklarını
İplikleri düğümlüyor
Ellerimiz.

XV./ RIZA BEY'İN KÂBUSU: AYETULLAH HUMEYNİ

SÖZCÜMENT - Rıza Bey'in sefası

Ve halkın
sefaleti
Sürdü gitti yıllarca
Farah Diba oldu sanat güneşi
Rıza sevdi birden Farah Faşet'i
Çarlı'nın bile varken üç meleği
İran'ın sahibi yer mi keleş?
Acem mülkü yağma Hasan'ın böreği
Pehleviler gününü gün ederken
Gülistan Sarayı'nda
Paris'te bir ihtiyar
Suluyordu evinin bahçesini
Evinin bahçesinde, kin tohumlu bir fidan
Büyüyordu ok gibi
Ayetullah Humeyni
Gayet kindar bir zat idi
Rıza Bey'in gözüne girmez oldu uykular
Başlamıştı bir gece Humeyni'li rüyalar.

.- Düşsel düş sahnesi mum ışığında oynanır. Sağdan gecelikli, elinde şamdan Rıza girer, soldan Humeyni tebarüz eder. Rıza geri geri giderken Humeyni'ye çarpar, mum ışığında onu görür çok korkar.-

RIZA - Mannnnneeeee!

HUMEYNİ - Sakalımda tam onbeş sürgün yıl birikti
ölmedimse senin ilen görülecek bir hesabım var idi
Gözlerime iyi bak bu hafta Time mecmuasında
Resmi çektirirken zihnimde neticen var idi.

RIZA .- Molla, kendini kolla
Birlik olmuşsun solla
Var mısın benim ilen
İran'ına bir tavla?

.- Bak allahın işine sofitadan iki devâsâ eski türkçe zar düşer.-

HUMEYNİ - Gelip ruh-ül kudüs imdada, erdim son zamanımda
Büyük bir zalime karşı, tavla ile bir gazadır bu .
İsabet ettire cangâhı istibdadına allah
Şeametli şeh-i İran'a bir sehm-i kazadır bu.

RIZA - (zarları kapar)
Men onu öyle demem
Men peynir ekmek yemem

Men de düşeş atmaz isem
Men muna milek demem. (atar)

HUMEYNİ - (bakar)
Ve gel gör ki penc-i yek
Bileğiniz biraz kelek
Hem tavrınız gayet ürkek
Süreyya var Şah'tan erkek..

RIZA - (zarları kapar, yeniden atar)
Önce hep yek, sonra düşse ve dubara
Durum ül vaziyet men dakika dukka
Çoluk çocuk gır gır geçer oldu şahla
Durulmaz bu İran'da artık bir dakika.

HUMEYNİ - Muna derler altı kapı
Seyahate engel olur
Kırık pullar elde terler
Mazlumların ahi vardır,
çık ar aheste aheste.

RIZA - (zarları yeniden atar)
Biz tavlanın esiriyek
İşte size cıhar-ı yek
Bir atarsam penc-ü se
Severler imamı genç ise

HUMEYNİ - Penç geç yolda beraberce yürüse
Atıyorsun kodese
Atman lâzım penc-ü se
Bize bir yek gelmez ise
Ve malesef geliyor
Bir pul dahi elinize veriyor

RIZA - (zarları kapar)
Zar-ül kemik belli olmaz
Bu tavlanın CIA'sı var
Menim aslan SAVAK'ım var
Döner döner, men yenerem.

HUMEYNİ - Pes ki sen petrolü ingilize
Anayasayı fırına vermişsen
Eylemişsen İran'ı viran
Sen kafadan yanmışsen
İran senin gölgendir
Yenemezsin gölgeni
Sana lâzım yedi yedi
Henüz icat edilmedi.

XXVI./ DÖNDÜ PERVANELER ŞARKISI

Döndü pervaneler
Yel üfürdüler
Boyun büktü güller
Çalıştı motor
Dingildedı uçak
Şah Rıza gitti gider
Alanın çöpçüleri
Duygular süpürdüler
Fırladı uçak öne
Bulutlar küme küme
Zaman olaya gebe
Rıza yükseldi, girdi buluta
Ekselans, güle güle!

Ey gidi Tahran, bu kaçınıcı terkediliş?
Ey gidi Rıza, acep ne yana bu gidiş?
Bu ne yüksekte uçuş, civanım
Şah olmak da zor bir iş!

Bir pervane bozuldu
Bir pervane yoruldu
Nil nehrini gördü Rıza
İniş izni sordu Rıza
Fevziye'nin ahi tuttu
Şah sığındı Mısır'a

Mısır bakmaz kusura
Horoz öter çöplüğünde
Şahlık kaldı kursağında
Dünya kazan uçak kepçe P
at Bahama, vınn Meksika
Rıza artık Turist Rıza!

.- Şah Rıza ve Diba ellerinde altın bavulları başlarında meksikalı şapkaları sahneden geçerler.-

XXVII./ DİPLOMAT EFRUZ FİRUZİ'NİN SİYASAL TAVRI

.- Efruz Firuzi elinde bir diplomat çanta sapı, fraklı, yanında sözcüment girerler. Efru Firuzi sözcüment ona dokundukça çalışan bir otomat gibidir -

SÖZCÜMENT - Zât-ı muhteremin ismi, Efruz Firuzi, diplomattır kendisi
Tahran'da doğmuş, Londra'da okumuş ilm-i siyasi
Başa geçtiğinde sülâle-i Pehlevi
Efruz Firuzi Londra'da ikinci kâtip, baş-kâtipten aldı haberi
Hisli duygularını, tek cümleyle ifade eyledi...

EFRUZ FİRUZİ - Yaşasın Rıza Pehlevi

SÖZCÜMENT - Tahttan inip Baba Rıza Pehlevi, tahta çıktığında oğul Rıza Pehlevi, beyfendi için durum pek değişmedi!

EFRUZ FİRUZİ - Yaşasın Rıza Pehlevi! (Sözcüment ona tekrar dokunur) Yaşasın Rıza Pehlevi!

SÖZCÜMENT - (Sözcüment dokunur ve elini çeker)
EFRUZ FİRUZİ - Yaş...

SÖZCÜMENT - Efruz Firuzi, dokunmatik diplomatik!
Ne zaman ki Musaddık Şah'ı devirdi
En kral arkadaşı Fatin Rüştü
Fatin Rüştü'nün olayımızla ilgisi yok,
Musaddık idi bu kez cümlesinin öznesi:

EFRUZ FİRUZİ - Yaşasın Musaddık Biz bu Sah'tan usandık

SÖZCÜMENT - Musadık'ı devirince Şah Rıza
İlkin Efruz Firuzi sövdü Musaddık'a
Beyfendi, her devrin îti!
Yaşasın Şah Rıza Biz de bu Musaddık'ı adam sandık!
Yıl dokuzyüzyetmişdoku
Efruz Firuzi Londra'da Küçük elçi
Teleksten aldı haberi, teleks yalan söylemezdi
Mecburen, hisli duygularını Time mecmuasına demeç olarak verdi:

EFRUZ FİRUZİ - Gitti Şah, geldi Şahpur Bahtiyar
Yaşasın Ayetullah Humeyni
Ne varsa sende var İhtiyar!

SÖZCÜMENT - Efruz Firuzi berdaim galip takımdan yana
Artık ingilizce olaraktan atıp tutuyor Rıza'ya
Fayfo klok çaylarında:

EFRUZ FİRUZİ - Alma musaddık'ın ahım, çıkar aheste aheste
Şahları da yenerler, mat ederler teniste!

SÖZCÜMENT .- Efruz Firuzi şimdi
Paris'te büyükelçi! İyi mi?

XXVIII/ KERHANESİZ BİR TAHRAN

Boyacı Hasso ile Boyacı Hüso, ellerinde birer boyacı sandığı ile girerler. Oturur ve fırçaları ile atraksiyona başlarlar. Boya sandığı olur bateri, boyacılarımız baterist, şarkıya girerler.-

HASSO ile HÜSO - Atem dutem men seni
Şekere katem men seni
Agşime boben gelende, lo Önüne atem men seni
Havar lele yâr lele
Havar lele yâr lele

HASSO - (birden durur) Hop usta... Hoop usta... Moşına otroksiyon yopep kendimizi poralamıyak, maksana in cin geçmiir!

HÜSO - Geçmez tabii... Oyakkabi boyatacak gibin olanları mir mir asiirler kesiirler.

HASSO - Asacaklar helbet.. Mırak miraz assınlar, sittin senenin ahı bu... Esas o Rıza mezemengini asacaklardı kim mir şeye menzesin... Son demde vıjtt yırttı mürzü!

HÜSO - Tabii, işin maşındakiler berdaim yırtar, olan mize olur. Mu gidişle sıra mize mile gelebilir.

HASSO - Möyle hıyar hıyar khonışır isen gelir helbet... Ah o Rıza mezemengini mir sallandıracaklardı Pahlavi meydanında, benim gurundiki götüreceğidim mir şişe mey götüreceğidim, garşısında musuki çalacağidim, mey içeceğidim, keyif çatacağidim, çotamamışem, ana yanırem.

HÜSO - Miz mu Şah Rıza'yı mum ilen aramaz isek, iyi.

HASSO - Sen ne dirsən lan, sen gorşi-dövrimci misen?

HÜSO - Lan oglım Hasso, senen gafa porke taşı! Oyetullahımız Paris'ten döndüğünde hovalimanında penç gün penç gece yatmamış mıyem?

HASSO - Yatmışsen.

HÜSO - Oyetullahımız için dua etmemiş miyem?

HASSO - Etmiş misen?

HÜSO - Gürmemiş misen?

HASSO - Men ne milirem, ellerini hovaya açmışsen, mır mır mır, mır mır mır etmişsen... Dua mı etmişsen, beddua mı etmişsen, men ne milirem?

HÜSO - Peki, Oyetullahımız orabaya bindikte, oraba horeket halinde iken orabanın ön camına kendimi siper etmemiş miyem?

HASSO - Etmişsen.

HÜSO - Sen munu tilivizyonda gürmemiş misen?

HASSO - Gürmüşem.

HÜSO - Peki, men munları miçün yopmuşem?

HASSO - Reza'dan gurtulmak için yopmuşsen babov!

HÜSO - Reza'dan gurtulduk da n'oldi? İşler mi acildi? Yok! Eskiden üç penç oyakkabi boyatacak var idi, şimdi o da yok.. Herkesin oyağında bir dövrimci postali, herkesin oyağında bir dövrimci cimnastik pobici.. Boyayacak gundura galmadi.

HASSO - Ağzından çıkan gulağın duysun, oğacın altında khonişma, yopraklar duyar, gorşi-dövrimci diye güme gidersen.

HÜSO - Reza zamanında khonişma.. Oyetullah zamanında khonişma, mi z ne zaman khononişicaz babov! Men mu dövrimden heç mir şey anlamamışem.

HASSO - Sen anlayabilemirsen! Senin gafa, nato-gafa cento-mermer.. Heç çalışmiir.. Hele ortalık mir yotışsın.. Hoşarat temizlensin, her şey oyarlanii.. Sendika gurulii.. Hepimi z sendikalı oleyis.. Undan sonra üç gundura boyamışsen, penç gundura boyamışsen farkı kalmiir, ayni parayı alırsen, kiro!

HÜSO - Üç gundura boya, penç gundura boya, ayni para ha?

HASSO - Elbette lan, sosyalizm lan, sosyalizm.

HÜSO - O zaman kimse penç gundura boyamaz, üç gundura boyayan işi savsaklar. Men boyamam mir kere... Üç gundura boyarem, gider fikis menüden ücretimi alırem.

HASSO - Ulan salak, öyle olmiir!

HÜSO - Nasıl olii?

HASSO - Mir kitabına uyii!

HÜSO - Hankı kitaba uyii?

HASSO - Sindi mak... Sindi gomite gurulii. Gomite gurulii, herşey oyarlanii!

HÜSO - Ney oyarlandii babov, ney oyarlanii?

HASSO - Ulan salak,gomite niye gurulii! Gomite, oyarlii!

HÜSO - Neyi oyarlii?

HASSO - Heç anlamırsen be, heç anlamırsen salak! Oyetullah hitabet khonuşması yapii, hepsi mir mir anlaşılii.

HÜSO - Oyetullah khonuşii khonuşii, moşa khonuşii... Aha geliii! (Hüso çok korkar) Aha korkii! Moşa khonuşii... Eyle ya, ne khonuşii? Allah khonuşii. İmpiryalizm khonuşii. İslâm khonuşii.. Mizim derdimize çâre khonuşii mi? Orkadaş dogriye dogri, gavisliye gavisli... Mu Oyetullahımız maşımıza geçtiğinden beri heç bir derdimizi halletmemiş.. İlk işi kerhaneyi kapatmak olmuş.

HASSO - Lan kerhane eyi mir şey mi? Kötü mir şey mi?

HÜSO - Kötü elbet.

HASSO - Kötü mötü, kerhane olmamış olmaz orkadaş.. Men dövrüm olduğundan beri karı yüzü görmemişem.. Oyetullahın yaşı yetmiş işi bitmiş, o yapamıir, kimse yapmasın öyle mi?

HÜSO - Mana mak Oyetullahımız hakkında mir lâf dahi eder isen, seni mi at men götürüp astırtıram.

HASSO - Timurlenk'ten beri her başa geçen astıir, kestiriir, aha öyle isterem ki, mir gün mir adam geçsin maşımıza, ey gurbanlar desin, mundan kelli asma kesme mitti!.. Madem kötü idi, eyi mir kerhane aç a idi!

HÜSO - Mana mak kerhane mitti. Kerhane lağvoldu... Orospuluk iptal eylendi... Ne galdi, gidecen kiro kiro evlenecen, kiro!

HASSO - Lan evlenmek kaç para milir misen? Evlenmek zengin işi! Kerhane öylemiydi ya! Ah, diğdesini sevdiğimin kerhanesi, mugün yeşil gözlüsü, yarın gara gözlüsü.. Seç seç, beğen beğen al.. Eyiidi vesselam eyiydi.. Lan orospuluk lağvolmuş, orospular n'oldu peki? Emekli mi oldu? Orospuluk dünya guruldu gurulalı var, paranın icadından evvel var.. Cariyelik ney peki? Oyetullahımız cariyeliği niye galdırmii? Cariyelik orospuluk değil mi?

var.. Aileyi Koruma Kanunu var.

HASSO - O zaman mir de, kerhaneyi koruma kanunu çıkarsınlar... Cariyelik ney? Zengin olan, istediği karının parasını versin, evine zulalasın, istediği zaman istediğiyle halvet olsun.. Miz n'olacağız peki?

HÜSO - Senin mugün çenen düştü, aklın donuna geçti... Mir çaresi mulunacak helbet.

HASSO - Ne çaresi babov ne çaresi? Munun çaresi belli, başağrısına aspirin, bel ağrısına avrat! Kadın erkek denize girme yasak olmuş, etek giyme yasak olmuş.. Orda garı görme, burda garı görme, gece üryanda üryan garılar gör, sabah galk bütün dünyayı garı gör!

HÜSO - Lan senin durumun gayet glinik!

HASSO - Men artık dayanamirem.. Gidecem mu Kum kentine Oyetullahımızla mi at görüşme talep edecem.

HÜSO - Ne diyecen lan Oyetullah'a?

HASSO - Hovalimanında orabanın ön camına kendini siper eden ahan menem diyecem..
Men artık dayanamirem, mana mir garı mul, diyecem.

HUSO - Var mıymış elinde iyi karılar? Salak! Oyetullahın işi gücü yok, penç rekat
arasında sana mezemenklik yapacak!

HASSO - Kapatmasa idi kerhâneyi... Mana mı sordu kapatırken? Men erkekem orkadaş..
Arada sırada benim de canım garı ister.. Meme dutmak ister, dudak öpmek ister..
Menim param yok evlenebilemirem, cariye tutabilemirem, peki men ne bok yiyem? Mu
yaştan sonra gidip de ebne mi olem?

XXIX/ VARSAYALIM CENNET VAR

SOZCÜMENT - Varsayalım cennet var
Cehennem var sayalım
Sırat köprüsü ince
Rıza'da günâh kalın
Karıncı kararınca
Rıza'dan ibret alın
Şattülarap derince
Ceset dolu dibinde
Sırat köprüsü ince
Rıza'da günâh kalın
Hikâyemiz gayet yalın
Tiyatro zaten yalan
Varsayalım cennet var
Cehennem var sayalım.

.- Ömer Hayyam, elinde bir şişe şarap, öbür elinde bir pankart, girer. Pankartta: "BU CENNETE GREV VARDIR" yazılı. Şarkı başlar.-
HAYYAM - Dünya alem gezdi Rıza

KORO - Bezm-i candan bezdi Rıza

HAYYAM - Dünya âlem gezdi Rıza

KORO - Yoksul halkı ezdi Rıza

HAYYAM - Çok saltanat gördü Rıza

KORO - Zevk-ü sefa sürdü Rıza

HAYYAM - Bitmeyecek sandı rüya

KORO - Şahlık elden gitti işte

HAYYAM - Bitmeyecek sandı sefa

KORO - Ol saltanat bitti gayrı

HAYYAM - Çok hastalık gördü Rıza

KORO - Her birinden yırttı Rıza

HAYYAM - Her ülkede bir organı bırakarak kaçtı Rıza

KORO - Ölmeyecek sandı dünya

HAYYAM - Kahire'de öldü Rıza

KORO - Ölmeyecek sandı dünya

HAYYAM - Kahredip de öldü Rıza

.- Zebani tekerlekli bir kara kazan içinde Rıza'yı sokar. Şarkı durur.-

HAYYAM - Mağçelerde mörülce
Moynar melin mörümce
İnsan mir hoş oluyor ekselansı görünce!

Hayrola ekselans, to go to cehennem mi möyle?

Rıza ölmüş tacı ilen gömülmüş
Görmemişsin tacı olmuş, tutmuş ahrete getirmiş

KORO - Cüm çaka çiki çak çiki çi ka ka ka
Cüm çaka çiki çak çiki çi ka ka ka

RIZA - Ölmeden baktırmış idim fala
Rüyamda dinarsu serdim yola
Kissinger torpil yaptı allaha
Menim yerim cennet-ül âlâ

HAYYAM - Madem hurma ağaçları artık kana mulanık
Kissinger'in durumu senin kadar karanlık
Zulmedene zulmederler, zalim azapta gerek
Cehennemin çeşmesi kaynar akıyor kaynar

KORO - Cüm çaka çiki çak çiki çi ka ka ka
Cüm çaka çiki çak çiki çi ka ka ka

RIZA - Cennet menden mahrum kalma
Hurilere ayıp olur
Men cennete girmez isem
Cennet için kayıp olur.

HAYYAM - Sen cennetever isen
Gayet fena ayıp otur
Sen cennete cennet deme
Cennet-mekân olmayanda

KORO - Cüm çaka çiki çak çiki çi ka ka ka
Cüm çaka çiki çak çiki çi ka ka ka

RIZA - Üç penç günâh eylemişem
Durum gayet abartılmış
Men çok sevap eylemişem
Yazılması unutulmuş
Cüm çaka çiki çak çiki kaka!

ZEBANİ - Dingildeme ekselans, haydi yürü gidiyoruz... Daha senin altının ateşini yakıcam. Gidicem sırat köprüsünün altından yeni gelenleri toplıycam. Bütün gün seninle uğraşıcak değilim ya, ben de burda üçüncü dereceden emeklilik bekleyen zavallı bir zebaniyim, öbür tarafta ölen ölene.. Bu Saddam Hüseyin'le Humeyni işin bokunu çıkardılar. Hergün kamyon kamyon ölü geliyor. Bu kadar çok ölüm olunca Azrail işe yetişemiyor. Kimi ölümlerde Azrail gecikmeleri görülüyor... Adam ölmüş ölüsü bu tarafa gelmemiş durumlar var, kayıp ölüler var... Allah Baba, sabahleyin hem Azrail'e hem bize bi fırça, bi fırça... Yürü gidiyoruz ekselans, cüm çaka çiki çak çiki çi ka ka ka..

.- Zebani kazanı iterek çıkarır. Hayyam ekselansın peşinden seslenir.-

HAYYAM - Ekselans! Hadi gene âlâsınız âlâsınız! Mir kazan içindesiniz. Cehennemde mundan iyisi, Şam'da kayısı.. Cennete de mekleriz! Hayırlı azaplar!

.- Şarkı kaldığı yerden sürüp gider.-

KORO - Toprak oldu göçtü Rıza

HAYYAM - Gökyüzüne uçtu Rıza

KORO - Toprak oldu göçtü Rıza
Gökyüzüne uçtu Rıza

HAYYAM - Azrail'i gördü Rıza

KORO - Ona yolu sordu Rıza

HAYYAM - Cennette yer beğenmezken
Cehenneme düştü Rıza

KORO - Cennette yer beğenmezken

HAYYAM - Durumuna şaştı Rıza

KORO - Gitti Rıza bitmez kavga

HAYYAM - Molla senin tabut yolda

KORO - Ölmeden bir hayır eyle

HAYYAM - Asma kesme bitsin artık

KORO - Madem artık öldü Rıza

HAYYAM - Zulmün sonu gelsin artık

KORO - Madem artık öldü Rıza
Zulmün sonu gelsin artık.

XXX./ ACEM KÜRDİ POLKA

Bundan tam kırk yıl önce İran'da bir eğlence
Sürdü kırk gün kırk gece Acemce bir köçekçe

Şah Rıza
Şah Rıza

Şah Rıza henüz Prens Rıza
Evleniyor törenle Prens Fevziye'yle
Gülistan Sarayı'nda Binbir masraf içinde

Ram da dam da dibi di dam
Ram da dam da dibi di dam

Prens Rıza olurken Fevziye'yle hem dem
İran birden oluyor Mısır ile akraba

Bundan tam kırk yıl önce Humeyni kırk yaşında
İlkokulda Süreyya Doğmamış Farah Diba

Şah Rıza

Şah Rıza henüz Prens Rıza
Halkının isteğine Razi olmayan Rıza
Düşkün idi ezelden
Hem karıya hem kıza

Ram da dam da dibi di dam
Ram da dam da dibi di dam

Acem mülkü külliye Ömer Hayyan bağıyken
Yavuz Sultan genç iken Yıl binüçyüzpenç iken

Şah Rıza Şah Rıza
Şah Rıza henüz sperm Rıza!

Yeller eser umutlar savrulur
Sensiz bensiz kalır bağlar bahçeler

Altın gümüş nen varsa, bak yavrum harcamaya
Bir gün gelir bir gün gelir
Şahları da vururlar.

18 Mart 1980'den bu yana sergilediğimiz ŞAHLARI DA VURURLAR'a bugüne dek emek veren "Zahmetkeşân -1 Ortaoyuncular", Ayla Aslanca Zeynep Tedü Halit Akçatepe Ulvi Alacakaptan Tarık Papuçcuoğlu Ajlan Aktuğ Fethi Çeviker Sevil Çeviker Zafer Dıper Ekrem Erkek Yusuf Özel Fuat Güner Özkan Uğur Nejat Yavaşıoğulları Derya Yener Adnan Şensoy Bay kal Kent Hikmet Karagöz Erbil Çeviker Rasim Öztekin Deniz Özen'i sevgiyle anıyorum.

FERHAN ŞENSOY

1951 yılında Çarşıamba'da doğdum. Orta ve Lise öğrenimimi Galatasaray Lisesi'nde yaptım. Galatasaray beni bitiremedi, Çarşıamba Lisesi'ni tükettim. Güzel Sanatlar Akademisi'nde iki yıl okudum ayrıldım, Fransa'da Ecole Superieure d'Art Dra-matiques (Yüksek Dramatik Sanatlar Okulu) bitirdim. Magic Circus'te Jerome Savary'nin asistanı olarak çalıştım. Magic Circus'le bir Avrupa turnesinden sonra Kanada'ya gittim. Orada kendi yazdığım iki Fransızca oyunu sahneye koydum. 1975 sonunda Türkiye'ye döndüm, değişik tiyatrolarda oyuncu olarak çalıştım, iki büyük Anadolu turnesi yaptım, 1980'de ORTAOYUNCULAR'ı kurdum. İlk kitabım KAZANCI YOKUŞU 1978'te basıldı. ŞAHLARI DA VURURLAR oynanan sekizinci oyunum, bu oyundaki Ömer Hayyam rolü en çok oynadığım rol oldu.